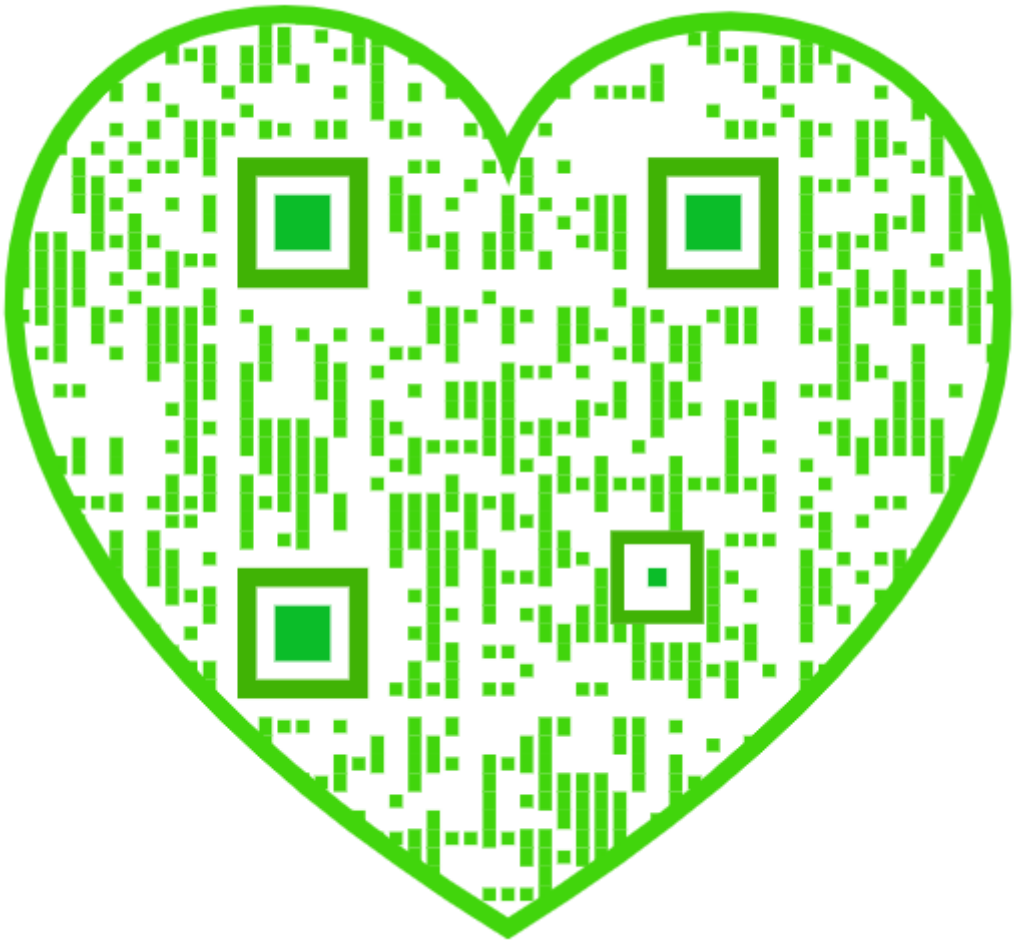

BYBELSCHE
Hiſtorie Liedekens/
Lof-ſangen ende Gebeden
Des Ouden en Nieuwen Teſtaments
Vermeerdert ende verbetert met verſcheyde ſchoone Figueren daer toe dienſtigh.

Tot Bergen op Zoom,
Voor Pieter Loymans.

Tot den Sanger.

Inght den Heer. niet Venus oft haer
richten
olght hier in aller Heyligen padt,
iet ſoo u licht voor alle Menſchen lichten
ilt helpen die geeſtelijke eeuwen ſtichten
s Borgers van de Goddelijcke Stadt.

U gewennende de Hemelſche ſaken.
lt ſmaken meer welluſt en vreught
an in alle andere vleeſchelijcke ſaken,
ie de zielen quetſen en ellendigh maken:
ant grē meerder wellust dan in de deugt

Dees Liedekens ſullen u hert niet ver-
ſtorren
ſoo d'ydel Amoreusheydt wel doet:
ſullen niet quaets brengen te voren,
ier trecken u tot de Hemelſche Chooren
ier onſe wooningh altijdt weſen moet.

Van de Scheppinge des Menſchen, ende des Houwelijcks vermaen.

Voys : Wy leſen in Eſdras van den, &c.

ALs Godt ſchiep dan man eerſt in den begin /
Blies hem dat leven in /
En maeckte uit zijn gewin /
Een vrouw van zijne beenen /
Den Man tot een hulp na zijn ſin /
En hy hietſe Mannin.
En heeft oock haer niet min
Verachte niet willen verkleenen /
Als zijn eygen lichaem
Zijn vleeſch zijn bloedt te ſeem /
Beminde hy haer puere /
Als zijn eygen vleeſch en nature

Een wijſe vrouwe moet men prijſen dan /
Wel ſalich is den Man
Die een verkeſen kan
Al in de vreeſe des Heeren /
Het houwelijck is een eerlijck geſpan /
Die hem recht houdt daer aen /
En niet en ſchept daer van /
Alle landeren houden in eeren :
Op Mannen algemeyn
Bemint uw' Vrouwen reyn /
Als uw' vleeſch en gebeente /
Soo Chriſtus dede zijn gemeente.
Wie ſoude niet prijſen der Vrouwen aerde /
Die ſmorgens haer verklaert /
Als een licht onbeſwaert /
Op doet haer huys heel verlichten /
Een wijſe vrouwe met een man vergaert /
Dat houwelijck gepaert /
Is zijn trooſt en welbaert :
Al moet de Vrouwe ſomtijdts ſwichten /
Als maer haer wederpaen
Woont met wijshept by haer /
Die in Godts vreeſe leven /
Want zy is hem van God gegeven.
Gy mannen veracht niet u Vrouwen wijs /
Haer geeft haer lof en prijs /
En eerbaerheydt ionijs /
Op gaet boven den fijnen gouwe /
Een vriendelijck eerbaer weſen prijſt

Is als de roosen rijs /
Maer de Schriften addijs /
Sy is gelijck des Hemels douwe
Een ſchoonen gulden krans /
Een glorie hares Mans /
Een ſchat gaet haer te boven /
Of een wijſe Vrouwe is meer te loven.
Een wijſe Vrouwe is haer man een vreught
Sy verlaught zijne jeught /
't Hertte des Mans verheught /
Al door haer vriendelijck aenſchouwen /
Te recht sy die wel prijſen meught /
Want sy al door haer deught /
Haers Mans herte verheught /
Als behoeft is door't benouwen /
Een wijs man doet ock dat /
Troost haer als een broos dat
Als den troost behoeven /
Seer noode ſoud' hy haer bedroeven.
Een wijſe Vrouwe naer Petrus woort
Is onderdaenigh / hoort
Haer Man ongeſtoort /
Op dat sy het woort / Godts niet en geloeven /
Souden mogen winnen door haer aerdoot /
Sy gaet kuyſſelijck voort
Als den blinden die ſpoort /
Merckt dat sy van Godt is hier boven /
Want haer herte niet en ſtaet
Maer koſtelijck gewaet /

Om't Michaem te verciren /
Sy is ſachtmoedigh van maniere.
Sont men niet beminnen zijn Vrouwken ſent /
Want zy verlaet pleſent
Al haer vrienden bekent /
Om haren Man upt rechter hertan /
Haer ionſte ſoo vriendelijck toewent /
Dyt liefde excellent / Dis in haer herte prent /
Al lijdt zy ſomtijdts pijn en ſmerte /
Haer liefde vergaet niet /
Voor armoed' noch verdriet /
Want door haer wijſe zeden
Alſoo't God beſchickt ſy is te vreden.
Wy leſen in Eſtra van den Wijn /
En van den Coninck fijn /
Maer dat de vrouwen zijn /
Al deel excellente beſeven /
Sy gaen boven Moſemarijn
En haer woorden bevijn /
Zijn den Man een medicijn /
Sy repaijght haer hups benoven /
Als waters des Fonteyn
Marckt zy alle dingh rein /
Dan alle vpolijs /
Dat 's een wijs Man een melodijs.
De Mannen hebben ſeer groot onverſtant /
Die haer vrouwen plaiſant /
Die ſtaen in beeden handt /
Dan herten niet recht en beminnen /

't Is

't Is tegen natuere / dat ſegh ick u: want
De Beeſten op dat Landt /
Die Godt ſamen heeft geplant /
Elck haer weder-paer ſeer verſinnen /
En houden Godts gebodt /
Daerom gy Mannen ſort /
Die hier in dolen /
Merckt dat tmeen Godt u heeft bevolen.
Eeſgelijckx is een Man inſwaer bedwanghe
Die heeft een vrouwe vranck /
Quaedt / ſpijeghy / ſtuve en ſtranck /
Wil hem niet onderdanigh weſen /
Sy gaet altijdt haeren duſen ganck /
Sy wordt haer Man een ſtanck /
Dit maecken de lieffde kranck /
Veel quaedts comt daer uytgeweſen /
Och 't is ſoo ſmaeren krupp /
Daer't ſoo gaet in een hupp /
Malkanders te vervielen /
O dat heeft ſoo menigh haere zielen:
Maer een verbaer ſchamel vrouwe begaet /
Die is haers mans behoet /
Sy doet den armen goedt /
Sy is een gulde Colomme /
Die verciert ſtaet op een ſilvere boet /
En als een Keirſſe ſoet /
Op den Kandelaer doet /
Verlicht sy dat huys ront ſomme /
Sy en ſet ſoo men ſiet /

aer brooot in lupheyt niet /
p is vol Caſiteten /
aer Man magh wel op haer verlaeten.
Prince wie ſoude de Vrouwen verkiesen /
ie hoort haer deught verbreen /
ant haer Man wordt gemeen /
oor haer bewaert hy wijſe lieden /
s gy ſiet op d'outſten des Landts alleen /
is en achtſe niet kleen /
en mede wil ick hier upt ſcheen /
emt toch ten goeden mijn bedieden /
t liefden is verbreedt /
oor die de waerheydt weet /
edenckt dit al uw' dagen /
dat wy 't naermaels niet beklagen/

---

edeken. Voys: op u betrouw ick Heere.

Ch Menſchen en wilt niet ſlapen /
Denckt hoe den Vader in eeuwigheyt
ſt Hemel en Aerde geſchapen /
s dagen heeft hy gearbeydt
et groote neerſtigheydt /
n ſevenſten dagh gebenedijde hy met luſten /
erom gebiedt ons Godt /
ſuls vieren den Saboth /
nt den Heere wil ſelver ruſten.
By boetveerdige Menſchen wilt toegen /
ſlijck en dreck der ſonden klaer /

Schier

Schiep Godt den Vader verkozen /
Naer zÿn eygen Beeldt voorwaer /
Adam onſen eerſten Vaer /
Als hy lagh tuſſchen ſlapen en waken /
Toen docht den Vader gemeen /
Den Man en magh niet zÿn alleen /
Ick wil hem een hulp maken.
Als Adam in den ſlaep was gekomen /
Hy lagh ſoet en ſachte in trouw /
Heeft Godt een Rib' uyt zÿnen Zÿde genomen
En heeft gemaeckt daer van een Vrouw :
Soo haeſt als Adam nou
Begoſt te ſien op zÿnen Wÿve /
Hy ſprack / gy zÿt 'er een
Van mÿnen vleeſch en been /
Eenen Rib' uyt mÿnen Zÿde.
Sy en waeren niet valſch of ſnoode /
Maer als Kammeraens onbooſel en ſlecht :
Den Heere heeft Adam een vrucht verboden /
En ſprack tot Adam zÿn Knecht /
Houdt mÿn Geboden recht /
Dit Paradÿs is u gegeven /
Is't dat gy mÿn Geboden doet /
Gy ſult hier in weelden leven
Eeuwelÿck in vreughden leven.
Maer het Serpent om quaedt te ſtoken,
Heeft hem geſlingert om den Boom /
En heeft tot Eva geſproken /
Komt en eet van deſe vruchten ſchoon

Eva ſpzack wp verden dat niet doen /
Den Heer heeft ons verboden /
Een bzij van deſen Appel bzaet /
Wp ſulx vreten gaet en quaedt /
Spzack daer't Serpent om ons te bedden.
Eva die Vzouw wilt hoozen /
Uit van de bzucht bzij ongedeert /
Adam haeren Man ginck zp behozen /
En heeft hem den Appel ock gepzeſenteert /
Och! mijn lieven Man ſeer weert /
Wilt doch my van deſen Appel eten /
En volgen mijnen raedt /
Wp ſullen weten goedt en quaedt:
Adam heeft'er ock in gebeten.
Toen hebben zp bijge-bladeren genomen /
Wp hebben beyde haer ſchaemte bedeckt /
Den Heer is tot Adam gekomen /
Wp bzaghde Adam wat hebdp gemaeckt?
Wp ſpzack o Heer ick ben naeckt /
Toen ſpzack den Heer dooz zijn vermogen /
Die heeft u dat geſept?
Adam ſpzack / de vzouw heeft my verleydt /
Eva ſpzack / 't Serpent heeft my bedzogen.
Een vierigh ſwaert heeft Godt gegeven /
Wp heeft Adam en Eva daer /
Wt den Paradijſe gedzeven /
Wp leefden in armoede ſwaer /
In felle doodt die ginck met haer /
Wp kleeden haer met braſſe vellen /

Din

Den Heer heeft doen ter tyde
Dat Serpent vermaledyd
Tot in den afgrondt van der hellen.
Adam was oudt van dagen /
Negen hondert en dertigh bloot /
Eer hy noch most ſpitten en graven /
In 't ſweet zijns aenſichts ſaen winnen zijn broot
Eva zijn Vrouw mit ſmoot
Moest ook naer Gods verklaren
In pijn en bedruchheydt ſwaer /
En ook de verwinninge allegaer /
Haer Kinderkins tot wereldt baren.
Adam die was twee Sonen
Aen Eva zijn Vrouwe wel /
Als de Schriftuere gaet verthoonen /
Den eenen Cain / den anderen Abel /
Cain was wreet en fel /
Maer Abel was goedertierigh /
Hy was een Schaep-herder ſaen /
Cain was een Ackerman /
Nijdigh / wreeck en daer toe gierigh.
't Gebeurde naer ſommige dagen /
Dat Cain een brandt-offer deê /
En Abel om den Heer te behagen /
Brandden ook een Lammeken mee /
Maer Cains offer wrees
Zijn dies is naer d' Aerd' getogen :
Abels offerhands bequaem /
Was voor Godt aengenaem /

Cijnen

Synen brandt is naer den hemel geblogen:
Als Cain dit ſagh en hoorde /
Op synen Broeder minjoot
Wp hem alſoo ſeer verſtoorde /
En ontſtack hem met tooznigheydt groot /
Cain ſloegh Abel doodt /
En heeft syn Broeders bloedt vergoten /
Soo is de eerſte Moort /
Nydigheydt en diſcoort /
Ten eerſten upt Cain geſproten.
Maer Godt quam in den morgen /
Om te ſtraffen Cains fenijn /
Cain had hem verborgen /
Wp vraegden des Heeren aenſchijn /
Godt ſprack / nu segget mijn /
Waer is dijn Broeder Abel gebaren :
Cain ſprack met verdriet /
Heer ick en weet het niet /
Heb ick mijn Broeder te bewaren :
Godt riep met grammer ſprake /
Cain / Cain / wat ſeght gy nu :
Dwys' Broeders bloedt roept wrake
In den Hemel al over u /
Dus naecke u grooten rouw /
Voor mijn aenſchijn mooght gy wel beven :
Cain die ſprack doen bloot /
Heer mijn ſonden zijn groot /
Veel meer dan gy my kont vergeven;
Godt liet Cain troosten /

Maer hy meeſt vluchten om zijn misdaet /
En ginck woonen in 't Oosten /
Godt vermenighvuldige Cains Saedt /
Wy zijn door Godts genaed'
Van Adams val ontslooten /
Want Christus heeft voorwaer /
Als een trouw Middelaer /
Voor ons zijn heyligh Bloedt vergoten.

Een Liedt van Joseph den Droomer. Op de Stemme: Om een nieuw Jaertjen sy haren Man badt.

Als een man komt tot armoe / siet /
Soo moet men vele lijden /
Joseph die leet soo veel verdriet /

Een

Eer hy quam tot dat bliſchen /
Benyden van zijn Broeders ſel /
Was om dat zijnen Vader Iſrael /
Hem meer dan d'ander allegader / Beminde ſael.
Hy maeckte hem eenen Rock van Bons /
Naer zijn Broeders beſeven /
En konden hem uyt haeren mondt
Een vriendelijck woordt geven /
Benaeden dit heeft hy vertelt
Eenen droom dat zy vonden / Schoven in't velt
Haer ſchoven die voor de zijn ſtonden / neder gebeit.
En noch van elf Steeren / Son en Maen /
Die voor hem neder-boogen /
Hy hebben uyt zijn woorden ſaen /
Haer haet en nijdt geſogen :
Hy togen't hee wijden hier naer /
Jacob tot Joſeph ſeyde / Hoe ſtaet het met haer /
Gaet dat beſien / en met beſcheyde /
Bringht my de maer,
Hy ſeyden ſiet den Droomer koms /
Met ons hem gaen ontſlyden /
Naer den oudſten Ruben genoemt /
Beleette ſulck verdrijven :
Met blijven het onnoſel Kaen /
En mochte niet met vreden / Als hy daer quam /
Den binnen Dack van zijn leden / nieu haeſtig naem
Gewapen in den kuyl moeſt hy
Het druck den tijdt verſlijten :
Voor Judas raedt verkochten ſy

Een

Dem den Iſmaelſten/ Medianſten die uyt Canaan
Dem in Egypten brachten / Den eenen Man /
Pharos Hof-Meſſaer ſy hem verkochten /
Deer wonden hy dan.
Ruben die hier niet af en wiſt
Syn kleederen hy ſcheurde /
Als hy den Jongen deerſt gemiſt /
In den kuyl daer hy in treurde /
Maer was geſchieden daer in 't behoeck /
Deer liſtelijck ſy booden ſiet eenen Bock /
Met bloedt ſy verwerden ende roodden
Haer Vaders Rock.
Sy lieten die bengen preſent
Haer Vader / en vermonden /
Siet of gy deſen Rock bekent /
Wy hebben hem gevonden /
Verſtonden een quaedt Dier / hy ſprack /
Deeſt Joſeph mijnen Sone / Jn ſtucken track /
Syn kleederen ſoo men was gewoone
Treurd' in een ſack.
Maer Godt den vromen trooſt halliane /
Was met Joſeph geſtade /
Dat hy daer in Egypten vandt /
Voor zijnen Heer genade
Dat hem ſlaen gaede zijn huys en goedt /
Als een dienaer ydoone / Den Heere gaf ſpoedt /
Joſeph was huys en ſchoone / van aenſchijn ſoet;
Syns Heeren Wijf met hoogen luſt /
Werdt ſeer op hem ontſteken /

Sy

Sy lepdt hem bozen ongewaſt
Van haer onkupſche trecken /
Haer ſpzeken was bzoegh ende laet
Komt en wilt by my ſlapen / Maer doſe daedt
Weygert hy als getrouwe knapen /
Mydende 't quaedt.
Ten laetſten vondt ſy hem geſeedt
Alleene / ende begeerde
Sijn by-ſlapen en greep zijn kleedt /
Maer hy liep wegh zijn weerde /
Sy als een onwaerde riep haer geſin /
Met zijn kleedt in haer handen / Sy quamen in /
Joſeph te beliegen met ſchanden /
Was haer begin.

Nu

Dus ginghꝫ zy voor haer man oncrecht
de ſake oock verkeeren /
En ſprack u wen hebreeuſchen knecht
Heeft my willen onteeren /
Hier van zijn kleeren / Liet hy en bloot /
Toen ick riep met verſtrangen / door ſulcken
Toen nam haer man Joſeph gevangen /
Met toorne groot.

Maer Godt was met Joſeph gewis /
Soo dat hy kreegh te vriende /
den Meeſter van't gevanckenis /
Sijn geſchickheydt aenſiende /
Hy diende d'ander gevangens / maer
t'Coninckx Schenckers en Backer / lagen ook
Sy droomden ock en zijnde wacker /
Bedroefden haer.

Joſeph die heeft haer uytgelepdt
de droomen die zy ſagen /
Tot den Schencker heeft hy geſeydt /
En ſalt vry ſonder klagen /
Naer drij dagen in uwen ſtaet
den Wijn wederom ſchencken ſeer delicaet /
Voor Pharao / maer wilt my gedencken
Als't u wel gaet.

Om my te verloſſen voor den
Coninck / Eyſt my geduldigh /
die heymelyck geſtolen ben /
Ende hier legge ontſchuldigh /
Onvuldigh als eicks droom geſpeit

Geſchiede dies gebangen / d'Een weer geſtelt
In zijn Officie / d'ander gehangen /
Soo't Schrift vermelt.
Maer den Schenckher Joſeph vergat:
Pharao t'eynde van twee jaren /
Die hadde eenen droom / soo dat /
Hy om dien te verklaren /
Breet gaen vergaren aen elcken kant /
De wijs Egyptenaren / ende niemandt
En konde Pharao openbaren
Synen droom verstandt.
Den Schenckher spraeck voor den Coninck /
Schuldigh sonder gedachtigh /
Eenen Hebreuſchen Jongelinck /
In't Hof-meesters huys woonachtigh /
Dit heeft voorachtigh wel bedient /
Hy en den Backer mede / Ons droomen siet /
Want soo hy ons verklaringe dede /
Is ons geschiedt.
Joſeph terſtont gelaten hijs /
Die gaet te kennen geven /
Hy 's Coninchs droom / datter naer hy
Saren goeds Jaren seven /
Datter om leven spijs en dranck
Overvloedigh sal weſen / Maer sel en kranck
Sal't dieren tijdt worden naer deſen
Seven Jaren lanck.
Pharao ſtelt den wijſen Man
Egypten te regieren /

Rozen

Koren te vergaderen dan /
Met andere Officieren /
Dat voor des vieren tijdts tezment
't Landt niet en gaet verlozen / Tot ſulcken ent:
Werdt Joſeph over't Landt verkozen
Tot een Regent.

Niemant in al Egypten Lant
Sijn handen mochte roeren
Sonder Joſeph / die geſtrenge ſandt
Overvloedigh de Moeren /
Liet voeren 't Koren ter ſtede in
De ſeven jaren rijcke / En van't begin
Des vieren tijdts deſe practijcke
Bracht groot gewin.

Als nu geheel Egypten bycoms
Ter noodt by Pharao ſochten /
Joſeph zijn Koren-huyſen groot
Ontſloot ende verkochte /
Alsmen mochte binnen Egypten Croon
Vinden met groote hoopen / Dies moeſten ſaem /
Voor alle Landen komen kopen
Om niet te vergaen.

't Geruchte hier van overluydt /
Quam Jacob ooch ter oore /
Hy ſont thien van zijn Soonen uyt /
Naer Egypten om Koren /
Maer Benjamin voor ſorghe ſiet
Want Benjamin voor allen / Die hy t'huys liet
En ſprack / hem mochte ſeer mißvallen /

Tot mijn hertzien.
Eick viel voor Joſeph verveert /
Op zijn aenſchijn beneden /
Joſeph heeft zijn Broeders bekent /
Maer zy hem niet en deden /
't Aenbidden hem memorie gaf
Des droums over hen-lieden / En ſprack ſeer ſtraf /
Gy zijt hier om het Landt te verſpieden /
Genomen af.
Sy ſijden neen / o Heer mijn /
Wy uwe Knechten woonen /
In dat Landt Canaan / en zijn
Twaelf Broeders eens mans Sonen /
Den geenen die jonck is en teer /
Is by hem in dat Landen. Maer ſiet mijn Heer /
Daer is noch eenen voor handen
Niet en is meer.
Joſeph by Pharaos leven hier
Heeft hun-lieden geſworen
Dan u en komt niet een van hier /
Oft den jonghſten geboren
Voor een verkoren upt uw getal /
En ſal hem hier gaen halen / Voorden ick ſal /
Oft uwen reden ſonder ſalen
Is waerhendt al.
Daer dijt dagen gevangenis /
Soo zy en leven wouden /
Sy mochten t'huys reecken gewis /
Maer eenen ſoude men houden /

En

En ſouden den Jongen aldaer
Gaen halen ende bringen / Sy ondar haer
Segden / wy hebben deſe dingen
Verdient voorwaer.
En hadt een onſen Broeder / dat
Wy hem niet en verhoogden /
Die met beanghſte ziele badt /
Toen ſprack Ruben de woorden
Die voor den Jongen ick dede vroet /
En nochtant gy niet ter herten / Nu wert zijn bloet
Van ons geeyſcht al met veel ſmerten /
En tegenſpoet.
Dat Joſeph haer woorden verſtondt
Niet een van haer wiſte /
Want hy door een bedienders mondt
Tot haer ſprack als uyt liſte /
Maer niet en wiſten natuer en aert /
Het herte niet van ſteenen / Wert hem beſwaert
Alſoo dat hy hem om te weenen
Keert elders waert.
Symeon bleef gevangen man /
Naer Egipten liet leyden /
Met Rogen / sy verteerden daer van /
Maer op den wegh een Broeder
Om voeder zijnen ſack ontbandt /
En vont daer met verſchricken / Zijn gelt in / wat
Joſeph haads 't ſoo doen beſchicken
Als man valliant.
't Huys komende vont elck zijn gelt

In zijnen ſack met wonder /
En hebben't haer Vader vertelt
Al van boven tot onder /
En ſonder Benjamins by-zijn
Op niet geſint waren / Voor het aenſchijn
Des Landts-Heer te openbaren /
In geen termijn.
Daer was den Vader Iſrael
Met veel bedenen tegen /
Maer om de groote dierte fel
Liet hy hem noch bewegen /
Sy kregen ſoo Benjamin ſoet /
En namen de voſſagie / Maer Jacob bloet /
Sondt dobbel geld: en een ſchenckagie
Van bruchten goet.
Den Kups-houdes brochtſe ter ſeeft
Al binnen Joſephs huyſe /
En van't gebonden geldt bekroeft
Bedan zy goede excuſe /
Maer de confuſie merden ſacht /
Getrooſt ten ſelven keere / Men Simeon bracht /
Wiesſchen haer voeten / en de Heere
Hebben bewacht.
Sy hebben met ſeer groot ootmoet
Hem haer geſchenck gegeven
Joſeph naer vriendelicken groet /
Vraeghde is uw' Vader bleven
Noch in het leven wel te pas /
En ſagh op zijnen Broeder Benjamin pas /
Die een Sone van zijn Moeder Rachel

Rachel ook was.
Syn herte hem alſoo ontſtack /
Dat hy door ionſtigh poogen /
Om woonen in zyn Cames tzack /
Maer naer waſſchen en dzoogen
Syn oogen / hy ontfielt hem vaſt /
En al zyn Bzoeders waren / Geſelt te gaſt /
In heeren onderdom van jaren
Zeer wel gepaſt.
Een Wyf houden Joſephs bevel
Zynde geen[illegible] woude-ſpzaken /
Vulde met Graen haer ſacken wel /
En lepd' den ſilveren Beker
Wel ſeker in Benjamins ſack /
En 't gelt ſy oppzyden haren / Maer Joſeph ſpzack
Op jaghtſe naer / alduys den ganen
Niet en viel ſtack.
Op doet myn Heers quaedt voor goedt /
Was 's Huys-meeſters gewagen /
Op hebt qualyck gedaen ondzoet /
Syn Beker uyt te zeezen:
Verſlagen keerden ſy in de ſtadt /
Als den Beker was gevonden / En vielen plat
Voor Joſeph / haer verſchoonen konden
Sy niet in dat.
Judas ſpzack al te ſamen wy
Zyn nu myns Heeren knechten:
Neen ſpzack Joſeph / gaet henen vry /
Maer ick houde met rechten /

Daer is den rechten den Vaêer mijn
Bp hem gebonden heden / Alleen ſal zijn
Mijn knecht / maer gp-lieden met vzeden /
Meught rijſen fijn.
Juda dost in't lange ontſchult /
Seggende met beſwaren /
Dwan knecht onſen Vader ſult
En met zijn grijſe hayzen
Doen varen in deſ kuyls duwisse /
Bzachten wp niet den jongen / Bp ſtozbe ſchier /
Dus laet hem repſen onbedwongen /
En houdt mp hier.
Langer en konde Joſeph niet
Onthouden in't geneesne /
Binght 't Volck al upt naeu zijn gebiet /
Doo zijn Bzoeders alleene /
Dieſop in weenen zijn ſtemme doch /
Spzack hp tot allegader ſonder bedzogh
Ick ben Joſeph / is mijn Vader
Isdends noch ?
Dan vzeeſe niet een enckel woozt
En konden zp vermonden /
Doozts ſpzack hp / ick ben ongeſtoozt
Dp V-lieden bevonden /
Deſenden in't Egijpten dal
Deeft mp Godt om te behouden uw' leven al /
Dant deſen dieren tijdt vijf jaeren
Doch dueren ſal.
Doz haer hp zijnen Vader ontboodt
In Egijpten-ze woonen / Jacob

Jacob die quam met vreughden groot
Met al zijn Volck en Sonen /
Den genen die hem te gemoet
Quam was Joſeph / die lange met tranen bloot
Hem om den hals woende ſeer ſtrange /
Uyt liefde ſoet.
Iſrael ſprack met groot verblien /
Nu wil ick ſterven geeren /
Naer dien ick u hebbe geſien
Levende vrij van dieren :
Maer om generen haer Wes plaiſant
Heeft Joſeph haer gekoſen / den beſten kans
In Egijpten geheeten Goſen /
Een laſtigh Landt.
Elck Chriſten die als Joſeph zijn
Benijdt ende verſtaken /
Al doet de werelt veel verwijt /
Joſeph Vrouwen gelaken /
Haer treken vliet / en acht't niet /
Wilt vrij abandoneren / den mantel ſlet /
Want gy ſult eeuwigh triumpheren
Naer dit verdriet.

Een Hiſtori-Liedt van Achab. Stemme: Ick hebbe gemint, den tijdt is geleden.

Achab over Iſrael verhaven /
Begeerde hinnen Samaria /
Veel Afgoderije heeft hy bedreven /

ieroboams wegen die volght hy na
Doch gaf hy zyn trouwe/ Een Heydenſche vrouwe
Zeheeten Iezabel
Doet hy eerde / ende verheerde
Dat Ryck van Iſrael.
Elias die was van Godt geſonden
Om onder al zyn hooghept ſwaer /
Dem een felle ſtraffe te verkonden /
Oft dat binnen het ſelfde jaer /
Daer Godt geenen regen verleenen
Zou / noch douwe uyt /
Welck Godt ſoo bede/ En daer na volghde mede
Dieren tyt en verdriet.

Maer den Heere die zyn volck kan trooſten /
In zyn genade wel bewyſt /
Ged' Eliam bluchten naer den Oſten /
De Raben die brochten hem daer geſpyſe /

Met

Na 't Beke / Maer hy gebraken /
Van regen over al /
't Water verdroogde / Na Zarepta paeghde
Hy hem ſoo Godt beval.
Waer bandt hy een Weduwe goedt van aerdde /
Buyten de Poorte van der ſtadt /
Die daer houdt rancks en bergaerde /
Om cruys dranck waer hy haer badt /
Hy ginghy gewilligh / En onverſchilligh
Om wat te haelen deer /
Siet den Prophete / Heeft om een beete
Brooders noch gebeden haer.
Hy ſpraeck / ſoo waerachtigh als in't leven
Myn God is / een handt vol meel /
Dat en is my maer over gebleven /
En in een kruyck Olie niet veel /
En ſiet ick ſochte Houdt / ick mochte /
Voor mijnen Soon en my
Wat gaen beſeyden / Om alſoo te ſcheyden
Uyt deſe Werelt vry.
Elias dis ſpraeck / gaet doet nw' ſaken /
Maer wilt voor my wat brengen eerſt /
Dan ſult gy voor u beyden wat maken
Maer en wilt niet zijn bekreeſt /
Want naer 's Heeren ſpraken / Niet en ſal laken
Uw' Meel noch Olie jent /
Tot dat den wasemden Godt op aerden
Weder den regen ſent.
Hy heeft alſoo gedaen / dus hebben ge-eten

Elias

Elias / zy / en haer geſien /
Wat zy upt haer maten heeft gemeten /
Olie of Meel 't wordt niet min :
Tangen naer deſen / Sandt Godt gepreſen
Tot Achab Eliam /
Maer onder wegen / Eliam tegen
Achabs Hof-Meeſter quam.
Want hy was geſonden aen alle hoecken /
By Beken en Fonteyn en ſaen /
Voor om's Coninckx Peerden te gaen ſoecken /
Dat 't Dier niet al ſoude vergaen :
Als hy nu kende Eliam / ende
Als Elias ſprack ſchier /
Seght niwen Heere / Met ſnicken heere /
Siet Elias is hier.
Hy heeft dat geweygert / en verteldo
Dat 'er geen Volck noch Landt en was /
Achab die had als de ontſtelde /
Aldaer doen ſoecken Elias /
Geboodt / gebeten / Heeft Godts Propheten /
Jeſabel ongeſpaert /
Maer uptgeſondert) Heb ick noch hondert
In ſpeloncken bewaert.
Want uw' Knecht die vreeſt den Heer ſeere
Van zijn ieught aen- / hierom indien
Dat ick nu tot mijn Heere heere /
En ſegh ick hebbe oy geſien /
Ter ſelver wijlen / Soude haal mijlen
Godts Geeſt wegh voeren oy /

Voor

Dooz vaſt ick houde / Achab die ſoude
Daerom doen oodmoedigh mp.
Elias ſwoer hp ſoude ſonder falen
Voor Achab hem dese hoonen vroet /
Dus giogh den Hof-Meeſter verhalen /
Achab die quam hem in't gemoet /
En vraegde Elias of hp den Man was /
Die dooz al zyn vooꝛſtel
Aen alle zyden / Sonder vermyden /
Verwerde Iſrael.
Elias ſpraeck / ick en verwerge
Iſrael niet dooz geen abuys /
Maer het wozdt verwerge / wyldt en verge
Dooz u en dooz uws Vaders huys /
Dat gy gebloden / Zyt gebroken
Des Heeren Sabaoth /
Ende mishandelt / Soo dat gy waandelt
Naer Baal den Afgodt.
Dus laet nu geheel Iſrael verſamen
Op den Bergh Carmelus / en al
De Vzopheten van Baal by namen /
Vier hondert vyfteigh in't getal /
Las de Vzopheten / Al die daer eten
Aen Iſabels Tafel /
Dus t'ſamen ſommen / Zyn zy gekomen
Op den Bergh van Carmel.
Elias die vraeghde't Volck hoe lange
Dat zy oock beyde zeyden manck
Wilt blyven gaende aen ſtranck /

s den Heere Godt gaet zyuen gauck /
Maer 't is Baal / hem naer al:
Hoch ſeyd' Elias daer /
Stierpen twee Offen / Om't Volck te verblinden /
Dat haer dolinge ſweers.
Hy liet de Priesters Baal eenen
Dat kieſen om te offeren ſyn /
Belette Godt met dien ſouden verleenen /
Antwoorde / die ſouden Godt zyn :
Baals Dienaren / die lepden haren
Offen daer op dat houdt /
Rontom zy liepen / Sprongen en riepen
Tot Baal menigh fout :
Van den morgen vroegh hebben zy geroepen /
Verhoort ons dogh / o Baal Godt /
Daer op geen antwoort was daer te hopen /
Elias die ſpraeck tot haer in ſpot /
Seyt buyten ſwygen / Met luyder keelen /
Dat het magh inden wel /
Dat hy nu lichte Slaept / of dichte /
Of ſyedt te doen heeft el.
Luyden gingen zy roepen en tieren /
Het Messen en Priemen haer lijf
Tot den bloeden hielen /
Maer de Heydenen bedrijf /
Tot naer den noene / Wie men te doene
Hun Offerhande plagh /
Daer geen antwoorde / Men daer en hoorde /
Aan Baal / noch en ſuyn.

Elias

Elias die ginghin't Volck te aenſchouwen
Des Heeren gheſtoken Autaer /
Met twaelf ſteenen wederom houwen /
Contomme en vozen maeckte hy daer /
't Houdt hy bereyde / Daer op hy leyde
Den Oſſe metter ſpoedt /
En hy lietzu / Dzywael begieten
Met water overvloedt.

Elias die ſpzack / en heeft gebeden /
Godt Abzahams gebenedydt /
Iſaacs en Jacobs thoont heden /
Dat gy Godt in Iſrael zyt /
Ende ick u knecht bin / En dat ick hier
Dzoegh naer u heyligh Woozdt /
Op dat / o Heere / Dit Volck bekere /
Doegh mijn gebedt verhoozt.

Toen ſandt den Heer't vier ſonder verdooven /
Dat al dat Brandt-offer verſtondt /
Steenen oerdt en water in de groeven :
Alſt Volck dit ſagh dat viel verſtondt
Ter aerden nedet / Keerende weder
Al tot den Heer eerbaer /
Den Heer krachtigh / is hy aenbidtigh
Beleden zy ollegaer.

Die valſche Pzophecen al verſlegen /
Werden van Elias valliant /
En dooz zijn gebedt ſondt Godt den regen
Van den Hemel wederom op't Landt /
Als voozby waeren / Ende hy voer

En

En ſes maenden getelt /
Datter met allen / Geenen gevallen
En had op't aerdtſche velt.
Geeſtelijcke Iſraelſche Bende
Geen Baal in uw' herte en ſtelt /
Dat Godt u altijdt den regen ſendt /
En u met droogdte niet en quelt /
Dwen Elias / Chriſtus Meſſias /
t Levende water geeft
Door wien en wenſche / Dies elck menſche
Die hem diergh aenkleeft.

Van Naboths Wijn-bergh Op de ſtemme: Eenen vremden droom der droomen.

NAboths Wijn-bergh was gelegen / Te Iſrael
In Achabs Pallorys ten dogen /

Aen

Heer bequaem en wel /
Om eenen Wool-hof te maken /
Voor Achab ondervont: Dus Achab met dieuig hakē
Spraek tot Naboth voort.
Geeft my u wijnbergh gepraſen / Want Achab
barteit / Voor een beter uytgeleſen /
Of wilt gy voor gelt:
Maer Naboth een ſelden Heeren
Spraek tot Achab ſijn / Dat laet den Heer der
Heeren / Verre van my zijn.
Sou ick mijn Vaders Erven
Geven / ſpraek Naboth /
Ende mijnen Wijnbergh derven /
Dat en laete Godt
My doch niet toe: desgh antwoordt
Soo van Naboth quam
Hierom heen Achab verſtoorde /
Toornigh ende graem /
En hy ginck naer huys al treuren /
In zijn geeſt bedroeft /
En heeft t'eenige uren
Gack geen broodt gepraeft /
Want droefheydt had hem bevangen /
En benouwt ſeer fel
Hiet toen quam tot hem gegangen
Sijn Wijf Jeſabel.
En ſy ſpraek wat is u heden
Voor een droefheyt ſiet:
Achab ſpraek ick heb gebeden

…n Naboth met blijt /
…n zijnen Wijngaert verheven /
…k ſprack met beſcheyt /
…aer hy wilde my niet geven / Hy is my ontſeyt.
…ſabel den ſelven ſonden
…yzack / het is geen goedt /
…aerom weeſt goedts niets bevonden /
…omt wilt eten broodt /
…k ſal u den Wijn-bergh ſchoone
…ebben doen ſeer ſuel :
…at waer u coninckljncke croone / Hogh in Iſrael.
…us heeft zy Brieven geſchreven
…n de Oudſten der Stadt /
…y ſult Naboth nemen het leven /
…k bevel u dat :
…us Feller twee looſe boeyen /
…oos ende obſtinaet /
…ie tuygen naer het behoeven
…en Nabothsmisdaet.
…ie Oudſten hebben gemeenen
…et commiſſie groot /
…u Naboth alhaer doen ſteenen /
…n brengen ter doodt :
…t zy ſeyden onderholen
…n Iezabel ſaen / Alſpo zy ons hebt bevolen /
…bben wy gedaen.
…lis nu Iezabel dat hoorde /
…at Naboth doodt was /
…ey Achab was dat zy ſpoorde /

En ſeyde het hem ras:
Staet nu op wilt dzoefheydt ſlhten /
Neemt den Wyn-bergh Heer /
Naboth der Israelijten /
Dy en leeft niet meer.
Achab ſtont op met verblijden /
En ginck metter ſpoedt /
In den Wyn-bergh ſonder mayden
Van Naboth ſeer ſoet:
Daer ginck hy ſonder ceſſeren:
Waer op het ſelve pas /
Toen quam daer het woordt des Heeren /
En riep tot Elias.
Maeckt u op ſonder verſagen /
Seyde Achab dien ſin:
Dy hebt Naboth doodt geſlagen /
En genomen in:
Dy die plaets ſonder verdracken /
Daer Nabodts bloedt ſwaer
Lagh / ſullen de honden lecken
Achabs bloedt voorwaer.
Te Jeſarel aen de mueren /
Syzeeckt den Heere vyff /
Sullen de honden verſcheuren
Jeſabel / dogh ſy
Wert van de honden gegeten
Tot een eeuwige ſchaur /
Want zy dooden de Propheten /
En Naboth valliant /

Van den Patriach Jacob, Rebecca ende Lia. Stem: Al in de laetſte uer.

Rebecca dies ſpraeck / Tot haren man verheven /
Abrahams Sone Iſaac /
Wat magh my baten 't leven?
Is dat Jacob mijn kint / de dochter der Heyſten /
Als Eſau demint / Hoe ſal ick dat verſlijten.
Toen riep Iſaac ſaen / Jacob zijn gehoorſame
Heeft hem bevel gedaen: Gy ſult 't eenwigen tijds
Niet nemen een wijf / Van Canaans dochters gene
Maer ſoeckt u gerijf / In Meſopotamien verre.
Tot Bethuel gaet / Wies Moeders Vader hoone /
Laban ons Vriendt beeſtaet /
Die heeft Dochters ſchoone /
Neemt daer een Hoysvrouw /
In de vreeſe des Heeren / Godt ſal voor elck een
ſchouw /

ſchouw / Vw' geſlacht vermeeren.
Maer deſe woorden al / Als Jacob uyt getrede
Repſd' over bergh en dal / met groote neerſtigheyd
Maer als hy quam by Hus / Was Mopſi bedieden
Heeft zijn ruſte aldus In't velt moeten geſchieden
Hy nam eenen ſteen / Aep die tot zijnen hooſde
Ginck hem tot ſlapen bereen :
Den Heer hy vaſt geloofde / In zijnen ſlaep aldaer
Sagh hy een lange Leere /
En de Engelen Godts klaer /
Klimmen op tot den Heere.
Godt heeft zijn verbont / aldaer willen verſterken
Ick ben ſprack Godts mont / met u in alle percken
Waer dat gy henen gaet /
Wil ick u wel geleyden / Ock ſal u ſaet
Zuyt en Noorden uyt verbreyden.
d' Steen daer hy op lagh / Heeft hy opgehevet
Tot een teken ſ verdragh / Van een huys Godt
beſeven / En noemde't Bethel / De welck Hu
hiet voor deſen / En ſprack met woorden ſnel /
Den Heer is Godt geprieſen.
Jacob hief ſuchte / Den voet op om te gaene
Ooſtwaert ter ſelver tijdt / ende daer vant hy ſtan
Een ſeer ſchoone Fontyn / En drij kudden de
ſchapen / Met herderen in't ployn /
Om haer noodt-druft te ta;en.
Jacob vraeghde dan waer zijt gy gekomen /
Sy ſprake uyt Haran zijn wy ſonder ſchromen /
Kende dan Laban niet / Den Sone Nabor kosme

Ja wy/ was haer bediet/ Is hy in goeden doene:
Ontſaet hem wel/ Siet daer komt ſeer geringe/
Syne dochter Rachel/ Dat zy de ſchapen bringen/
Alom te dzincken hier/ Want wy mosten te ſamen
Den ſteen van machten ſchier
Weiren van 't hol bequame.
Jacob die aenſagh
Rachel ſoet van aenſchyn / Tradt tos ſonder ver-
dzagh / Weirde den ſteen met pyne/
Dzinckt de ſchapen ſpe / Laban ſoo hy meende/
Kuſſende Rachel blyde /
Vief op zyn ſtem en weende.
Jacob ſeyde tot haer
Ick ben uwes Vaders Bzoeder /
Iſaac Soon boozwaer /
Rebecca is myn Moeder /
Toen liep zy henen ras/ Ende ſeyde haren Vader/
Doe dat Jacob daer was /
Zyt zyn noodt-dzuft verſaden.
Toen Laban verſtont
Dat Jacob was boozhanden/ Liep hem te gemoet/
Kuſt hem als den vaſſianden /
Bzocht hem ter deuren in:
Toen ginck Jacob vertellen
Syn voder toekomſte en ſin /
En die oozſaecke ſtellen.
Myn Vader Iſaac/ Die heeft my uytgeſonden/
Geboot my ende ſpzack/ Dat ick tot geenen ſtonden
Geenen wyf ſou nemen / ſiet /
Van Canaans Dochters eenigh / In

in mijn geſlacht by hier
My die begeerte vierigh.
Laban ſprack wil een/ Gy zijt van mijne dierne
Vleesch ende bloedt voorwaer /
Dus en acht ick niet hiervan /
Al zijt gy mijn Broeder gy /
Sout gy daerom by deſen / Soo om dienen my
Seght wat ſal uw' loon weſen /
Ick ſal om Rachel / U jongſte Dochter ſedigh
Doen al uw hebel / Seven jaren bredigh /
't Is beter dat ick ſe u/ Dan den ander ſo bieden
Daerom ſoo bijft nu / By my op dat't geſchieden
't Dacht hem wepnigh tijdt /
Ts dienen met verſtaengen / Als by my ſoude /
Sou zijn loon ontfangen/ Doen was by niet ſchen
Van Laban ſeer bedrogen / Want by gaf hem Lia
Die hadde ſwacke oogen.
't Was om Rachel ſchoon /
Dat ick diende gedultigh Hoe geeft gy tot een loon
My niet dat gy zijt ſchuldigh /
Den is de gewoonte niet /
Sey Laban van deſen Lande /
Dus men de jongſte uptbiedt /
Voor d'oudſte 't waer een ſchande.
Houdt deeg weke feig
By Lia beſehen / ick ſal u gewis
Dan ook Rachel geven / Voor andre ſeven jaer
Ste gy noch ſult verbeyden /
En myn ſchapen allegaer /

Langhs den velden weyden.
Jacob dede soo Laban hem wyde vorsen:
Wiesf hy Lia vroo / Dat hy Rachel verkoren
Ook mochte verkrijgen siet:
Diende hy vorgh en spade / En verliet die niet /
Maer sloeghse neerstigh gade.
Vrouders al die nu / Geestigh om Rachel dienen /
Neemt althoets voor u /
Christus woordt als Engienen /
Uw wereit sulck gy druck / Om mijnen name lijden
Verbolgh en ongeluck / Maeckt u tot allen tijden.
Wy Rachel verstaen / ick dat eenwigen Rijcke /
Wy den druske Lia / Die ons aen komt gelijcke /
Wy den weeke den tijdt / Die wy moeten beleven /
Soo wis volstandigh strijdt /
Die krijght Rachel verheven.
Voorloof klepn ende groot / Wy willen nu scheyden
Volght Jacob devoot / wilt lijtsamelijck verbeyden
Al ist dat uwen soon vertoeft, hy sal haest komen /
Die wel dient 's levens kroon
krijghtt hy tot zijnder vroomen.

Geestelyck Scheydt-Liedt. Op de Stemme: Schoon Lief gy zyt prys weert, &c.

Abraham den goeden Vader /
Al scheyden hy en Loth /
Aen herten bleven vast te gader /
Met vreys en liefde aen Godt:

Ons

Wÿs naer dat wy ons tot ſchepden nu bereyden
Soo laet ons met herten niet ſchepden
Van den Heer en zÿn heylich gebodt.
Den oudſten der Epheſianen /
Wt rechter liefde klaer /
Van Paulum ſchepden zy met tranen /
Godt beval hy haer / Ende dat woordt verhaer
Zÿnder genade leere /
Soo ick nu doen Bzoeders gemeene /
En mÿn lieve vrienden allegaer.
Als wy veel ſchepdens overleggen /
Een ſchepden duyten ſier /
Woorden voor die men ſal ſeggen
Gaet in dat helſche vier Als'er van twee een hier
Sal blÿven als de oudſte melden /
Op het bedde / en menlen een belden /
Eer dat ſchepden wert druckigh ſchier.
Bzoeders een wy van hier vertrecken /
Ick bid u laet ons Hier
Malkanderen dagelÿcks verwecken /
Om Godts leere te ontvlien.
Laet ons neerſtigh toeſien /
Dat ons deſen dagh alle
Als een valſtrick overvalle /
Als dat laetſte ſchepden ſal geſchien.
Hierom laet ons waken volherdigh /
En altÿdt bidden ſaul /
Dat wy worden tot u-lieden veerdigh /
Als dees dingen ſal / En ſtaen ſonder gequel /

Voor 's menſchen Soon in dzeden /
En laet zijn gehoozde ſtemme heden /
Niet veracht en / Maer ter herten nemen wel.
Zijt voorſienigh met wie gy handelt /
Mijdt liſt en boosheyt ſchijn /
Met wijshepdt eerlijck wandelt /
Tegen die buyten zijn /
Weerckt metter handen dijn /
Dw' eygen bzoodt wilt eten /
Wel doet ende mede deelen niet vergeten /
Maer Godt voor oogen ſtellen dijn.
Laet ons malkanders behagen /
En gedencken in 't gebedt /
Dzeden des anderen laſt oock dzagen /
Want dit is Chziſtus Wet /
En niemant geen belet / Noch ergernijſſe geven /
Maer Godt ſaligh in deez boose weereld loven /
Met eene goede conſcientie niet beſmet.

Een Hiſtorie-Liedeken van Heſter. Stem: Broeders en Suſters vaſt dogh niet.

Aſſuerus Coninck wijdt verbzeyt /
Heeft een groote maeltijdt bereyt /
Schoonde zijn Macht /
Oorſten ende Heeren zijn aengeſeyt /
Te komen met bedacht.
Den Coninck goedts moets was van den wijn
Dat hy om Waſti de Coninginne zijn /

Dat

Dat zy ſonder komen ſchoon
Voor haer rechtbaer heus en fijn /
Verciert al met de Croon.
Maer zy wouds niet komen voor /
Waerom den Coninck ſeer verſtoort
Over deſe ſaeck /
Waer verſtiet met een accoort /
Der Vorſten opſpraeck.
En Veſtes is geſuccedeert /
In haer plaetſe Coningin geert /
Die quam van Godt /
Die der Coningen herten vegeert /
Gaf haer ſulck een lot.
Veſtes die was een Jodin /
En Mardocheus ock niet min /
Den Coninck ſeer lief en weert /
Die om 't leven tot Coninckx gewin
De doodt hadde geëert.

Dit heeft Aman verdroten ſeer /
En trachte om te werpen neer
Al het Joodtſche geſlacht :
Thien duyſent pont ſilvers tot begeer /
Dies krijght hy volle macht.
Dies ſandt hy brieven voor het Landt
Om alle Joden te brengen van kant op eenen dagh
Maer zy aenbaden Godt om bystandt /
Met grooten geklagh.
Dis voor handt waren te Suſan /
Vasten met Vester Wijf en Man / Na gost opstel
Bleven bij dry dagen vierigh aen / Godt van Israel.
Naer't gebedt ginck de Coningin /
Met dreef voor Aſſuero in / Viel in onmacht /
Maer Godt verandert zijnen ſin /
Dat hy wiert heel verſacht.
Aman zijnde vol haet en nijdt /
Dis alle Joden dacht ſubijt / Om Vesters Oom
Te vernielē in kortē tijdt quam ſelfs aen den boom.
Hy had thien Sonen in't getal /
Die hingen aen der galgen al Naer Vesters dood /
En haer vijanden dooden zy al / An der ſtee.
Mardochaus eertijdts verneert /
Die werdt ſeer verhooght ende geeert /
Voor't gantſche Rijck /
En heeft naeſt den Coninck geregeert /
Heel geweldelijck.
Godt verlaet zijn Volck nimmermeer /
Die tot hem nemen aen keer / Maer ſtraft de qua /
Israel looft den Heer / Van zijnder gena.

Een Liedt van David, en den Reus Goliath.
Naer de Wyſe : Beweent nu uwen val, al.

DEr Philiſtinen ſtam quam/te velde even gram
Tegen d'Iſraeliten/Met den Reus Goliath/
Die was van Godt / Den ſelven trodt /
Om Iſrael te verwoſten / 't Gan' haer misſat.
Iſrael was bevreeſt meeſt aenſiende deſen geeſt
Die haer dagelijcks quelde wel veertigh dagē lang
Met zijnen ſangh / eisp vijf en vrang :
Slaep mp upt den velde/ Wp zijn u bedwang.
David op eenen dag ſag/Waer hp den Reuſe lag
't Volck ſpraeck wie kan hem dwingen /
Dat 's Coninckx Swager zijn /
Voor ſulcks gepijn / Sijn Dochter ſijn /
Dat hem den Coninck vrangē/voor deſen Philiſtijn.
David hoorden 't geſet / dat /

En

Hy bzaeghde wel dzij-mael bes /
Shn Bzoeder dit verſtaende /
Verbolghe dooz haet en nijdt /
En ſpzack hy zijt / Om u jolijt /
Verwaerts komen gaende / Aenſiende dese ſtrijdt.
Dauid ſpzack dooz den noodt / groot /
Dant hem Saul ontboot /
Niemandt laet zijn heete kneesen /
Om dit ſchimpingh verſmaen /
Veeſt onbelaen uw' knecht ſal gaen
In den naem des Heeren / de Philiſtijn verſlaen.
Saul ſpzack in dit faſoen /
Dat en kondy niet doen /
Den Reus kloeck van affairen /
Is van zijn jonckheydt aen /
Een Oozloghs man / die ſtrijden kan:
Dauid ſpzack Neeuwen en Weiren /
Ick verdijdts met verwan.
Den Coninck op dit pas / ras /
Saf Dauid zijn harnas /
En ſweert op zijnder zijden /
Doen ſtondt Dauid bedzoeft /
Hy heeft bertoeft / ſoo't wel behoeft /
En ſpzack alous te ſtrijden /
Dan heb ick noyt beproeft.
Vijf ſteenen hy in den ſack / ſtack /
Al meer dat hem ontbzack zijn ſlinger hy aenheers
En giegh dzijmoedigh dooz / [de /
Den Reus aen dooz / die wert verſtooz /

Met

Met bloetten hy hem weerde dus vielen zy diſcoort
Nu komt herwaerts tot mp / gy /
Verſcheuren wil ick dy / Werpen zyn vleeſch de
dieren / En vogelen op het velt /
Spraeck deſen helt / Geheel ontſtelt /
Dabid repn van manieren
Heeft hem daer op verſtelt.
Nu gy u met een ſweert / weert /
En Schild ſoo gy begeert / Soo kom ick in de naem
Des Heeren Zebaoths /
Iſraels Godt / die gy beſpot /
Heden wert u lichaem ſpyſe der dieren lot.
Dus quam den Reus daer heen / treen /
En dacht Dabid t'onteeren.
Maer Dabid liep hem tegen /
Maer des Coninchs bebel / Met ſlingen ſpel /
't Verginck ſeer wel / Goliach wert verſlegen /
Hooft Godt van Iſrael.
De meeſte die vlien in's landt / vandt /
Wierp Dabid daer in't ſandt /
Sag ellen was zyn maet /
Eer Dabid dit gelooft
Af hieuw zyn hooft / Hoch wert verooft
Der Philiſtinen ſtate / Soo heeft ſe Godt verdooft
Der Philiſtinen zaet quaet / wert geheel beſolaet
Soo ſy Goliath ſagen verſlagen in den ſtrijdt /
Elck liep ſtrijdt / 't Was meer dan tijdt /
Dabid heeft mede gedragē het hooft tot haer ſpijt.
Het hooft dat hy af-ſloegh / bloegh /

Hy tot den Coninck ſtoegh /
Waer naer hy met pijnen
Des Coninghs dochter ſchoon /
Tot zijn loon / Voor dit perſoon
Noch hondert Philiſtijnen
Moeſt hy den Coninck doen.
Pijnen voor ſodijs / wijs /
Kreegh David daer den prijs /
De Heydenen hy tracteerde dat Saul heeft geſept
Wijn Majeſteyt / want hem verſept /
Iſrael triumpheerde /
Met groote heerlijckheyt.

Een Liedeken van Job, Op de Voys: Geeft my te drincken naer mynen dorſt.

DAer was een Man in den lande Hus /
Geheeten Job / die vroegh en ſpade

Slecht en recht was / ende aldus
Godt vreesde / en vermijde 't quaade:
Seven Sonen van zijnen zade /
Ende dry Dochters hy wan /
Oostwaerts woonde door Godts genade
Eenen ſoo reelijcken Man.
Hy hadde ſeer veel Vee in't velt /
Seven duyſent Schapen en Bocken /
Drij duyſent Kemelen geteelt /
En ſijn Ossen die ploegen trocken /
Die waren vijf hondert jocken /
En hadde menigh Ezelin /
Van vijf hondert in ſijn belocken /
Daer toe een ſeer groot Huysgeſin:
Ende Sonen als men mercken magh /
Wierden maeltijden al met vreden /
Elck in ſijn huys op ſijnen dagh /
Noodem haer drij Suſters mede:
Des anderen daeghs met neerſtigheden
Als Job altijdt vroegh opgeſtaen /
Naer ſijn Kinderen getal hy dede /
Godt den Heer Brandt-offer ſaen.
Job heeft aldus gedaen eenpaer /
Denckende myn Kinderen 't ſamen
Mochten hebben geſondight ſwaer /
Godt gelaſtert tegen betamen /
Maer als Godts Kinderen eens quamen /
En traden voor den Heere vijf /
Onder haer quam Satan by namen /

den Heere ſpraeck dan waer komt gy:
Ick hebbe ſpraeck Satan het landt
Lantom doorloopen. Toen ſpraeck den Heere /
Saeght gy niet Job mijn Knecht valliant:
Niemandt en is tot geenen keere
Sijns gelijcken / dat hy ſoo ſeere
Slecht ende vroom is ende Godt vreeſt /
En ſchouwt dat quaedt ſijnen vermeere /
Daerom antwoorde Satan den geeſt:
Meynt gy dat hy Godt vreeſt om niet /
Sijn huys en goedt nienigerhande
Hebt gy bewaert alſoo men ſiet /
Geſegent het werck van ſijne handen /
Sijn goedt verbreyd heeft in de Landen /
Maer ſteckt u handt op al ſijn goedt /
Soo ſal hy u met onderſtande
In't aenſchijn laſteren onvroet.
den Heere gaf Satan het gewelt
Al wat Job hadde niet te ſpaeren /
Maer moeſt hem laten ongequelt:
Terſtont is Satan wegh gevaren /
Op eenen dagh als Jobs Kinderen waren
Tot haren oudſten Broeder ſijn /
In vronchen wijn / hier / quade maeten
Tot Job eplaes gekomen zijn.
Een Bode ſpraeck met groot verdriet /
Is Oſſen ploegen / daer beneven
Hepden der Ezelinnen ſiet /
Is van Arabien bleven /
Alſoo de beeſten oock het leven
Van

Van uwe Knechten met groot dangier /
En ick alleen ben overgebleven
Om u de maer te brengen hier.
Eer deſen dan ſprack op hiel /
Quam daer eenen van Jobs Knapen /
En ſprack: het vier upt den Hemel viel /
En heeft verbrandt allen die ſchapen /
En alle uw' Knechten zijn ontſlapen /
Ick ben alleen ontvloden bleet /
Op dat gy mocht door mijn betrapen
De boodſchap weten / en't recht beſcheet.
Als die noch ſprack quam ſeer t'ontzeen
Noch een ander daer in geloopen /
En ſeyde hoe dat haer die Chaldeen /
Hadden geſtelt in drij hoopen
Om al die Kemelen al te knoopen /
Uw' Knechten ſonder ick alleen
Moeſten het met den ſweerde beköopen /
Sprack hy: de mare kom ick verbreen.
Als die noch ſprack / quam een ſeer ſnel
En ſeyde: uw' Kinderen gepreſen
Die waren al ter maeltijdt wel
Tot den oudſten Sone in deſen
Quam eenen ſtercken windt gereſen /
Het Huys viel neder / daer bleven doodt
De Jongelingen / om dat ſou weſen
Uw geboodtſchap ick allen ontvloodt.
Job ſijn Kinderen aen ſtucken track /
En treft bedroeft ſijn hooft geſchoren /

Hy viel ter aerden ! aenbadt en ſprack :
Ick was van Moeders naeckt gebozen /
Naeckt moet ick henen / wat 's daer verlozen/
Godt gaf / Godt nam / gelooft zy doch
Des Heeren Name uptverkozen :
Job en heeft niet geſondight noch.
Satan met Godts Kinderen tradt
Voor den Heere die ginck hem vragen /
Hebt gy geen acht op Job gehadt
Hoe hy noch blijft tot allen dagen
Hy zijnder vroomheyt naer myn behagen :
Maer gy hebt my daer toe verwecket /
Dat ick hem aldus ſouds plagen
Sonder oorſaeck die daer toe ſtrecket.
Satan en twoorde wel om wel /
Eenen menſchen ſal't al met aenen
Verlaten voor zijn leven ſnel :
Maer taſt hem aen zijn vleeſch en beenen /
In't aenſchijn ſal hy u verkleenen :
Den Heer ſprack tot Satan ſiet /
Ick macht wil ick u wel verleenen /
Maer en neemt hem het leven niet.
Satan voer wegh en ſloegh Job /
Met boose ſweeren hy hem benouwde /
Van zijn voet-ſolen tot aen den top
Van zijnen hooft / Job ſat en krouwde
Met een pot-ſcherf als die verflouwde :
Zijn wijf die hiel met hem den ſpot /
Om dat hy noch ſoo vaſt betrouwde /

Al op den Heere zijnen Godt.

Sy ſpraeck / blijft gy noch by u broomheydt?
Verbloeckt Godt en laet u ontijden:
Maer Job die heeft tot haer geſeydt /
Sy ſpreeckt gelijck de dwaſe Wijven:
Naer dien dat wy ons beſijden /
Van Godt het goedt hebben ontfaen /
Magh oock het quaet met ons niet blijven:
Job met der lippen heeft niet misdaen.

Jobs Vrienden hoorden zijn ongelück /
Sy oock beſloten naer beramen
Hem te vertroosten in zijnen druck /
Eliphas van Theman met namen /
Met Bildad van Suack te ſamen /
Met Sophar van Naema preſent:
Maer alſe noch van verre quamen /
En hebbenſe hem niet gekent.

Weenende ſchreede daer elck zijn kleedt /
By hem op d'aerde datſe ſaten:
Niemandt tot ſpreken en was gereet /
Siende zijn ſmerten boven maten.
Seven dagen ſonder ons laten /
En ſeven nachten doen met geklagh /
Begoſte Job ſeer te verwachten /
En bloeckte zijnder geboorten dagh.

Met heel vedanen ſeer langh /
Hebben zijn Vrienden hem geen troſt konden /
Dat Godt hem dede ſulcken ſijnen ſtrangh /
Om dat hy godd'loos was bevonden:

Daer Job beweerd dat die in ſonden
Leven / oock hier hebben gemack /
Godt heeft Job van ſmerten ontbonden /
In een onweder hy hem aenſprack.
Job bekende dat hy was
Al te rechtveerdigh in zijn reden /
Godt ſprack dat hy op Eliphas /
En zijn twee Vrienden was t'ontzeden /
Om dat ſy met ſpreken misdeden.
Job heeft gebeden voor haer / terſtont
Gert hy geſont in al zijn leden :
Godt heeft hem dobbel zijn goede geſont.
Daer quamen duyſent Schapen by bezkreegh /
Gemelen ſes duyſent ten loone
Ende deren een duyſent / dus hy bedreegh
Met duyſent Ezelen vroone /
En ſeven Sonen in perſoone /
Zijn Dochters ſchoon ende plaiſant :
Dant men en vant soo overſchoone
Een Vrouwen mees in eenigh Landt.
Ende Job heeft dat erf-deel haer
Ende haer Broederen gegeven /
Hy heeft Honderd en veertigh jaer :
Daer alle deſe dingen voorſchreven /
Hy ſagh zijn Kinderen daer benoven /
Indts-Kinderen / ſoo de Schrift ſeydt /
Tot in't vierde lidt : oudt / ſat van leven
Hierf Job den ſpiegel der lijdtſaemheyt.

Een

Een Schriftuerlijck Liet van Dina de Dochter des Patriarchs Jacob, hoe sy van Sichem des Soons Hemor beslapen wort, 't welck van haer twee Gebroeders Simeon en Levi gewroken wort. Stem: By adderen.

WIe met den Wysen ommegaet /
Magh wijsheyt leeren / 't sy oudt oft jaet /
Maer t'is den jongen Lieden quaedt
Op den lichtveerdigen te bekeeren:
't exempel gheschiet / van desen slaet gae /
Wy van Dina Genesis vier-en-dertigh lesen.
Die Dochter van dien vromen Man
Jacob / sy heeft om te aenschouwen
De Dochters van d'Landt Canaan /
Haer al te vaer gaen betrouwen /

Tot Sichem de ſteden / getreden / aldaer /
Bp onweerbaer lichtveerdigh volck moeſt onbeſuedaen
Met ongetemden luſt gaen /
Beeft haer den Heer van den Lande
Sichem / Hemors Soon / ende dien
Daer nemende / bzachte ſe ter ſchande :
Bp ſlapen geſchonden / in ſonden /
Wantiert / en geſchoffiert
Dert die Maeghd binnen kozten ſtonden :
Bp ſpzack met haer vziendelick / want
Hy hert aen deſe ſoncke ſte deene /
Die hingh vaſt voor liefden bandt /
Een wijf had hyſe gehadt geerne :
Met Hemor zijn Vader / te gader / ſoo ginck
Den Jongelinck Jacob ſpzeken hy ſagh niet nader
Hemor komt om te ſpzeken voozt
Opt't velt / Jacobs Sonen daer quamen /
De Mannen wierden ſeer geſtoozt /
Als ſy deſe dwaesheyt vernamen
Dan Sichem verheven / bedzeven rebel
En Iſrael : haer hert en kaſt het niet vergeven.
Och lieve ſpzack Hemor beleeft /
Mijns Heeres hert heeft een groot verlangen
Aen uwe Dochter / ick bid u geeft
Em die te wijf / en wilt ontfangen
Ons Dochters tot wijven / beklijven / leet bzy /
Siet dat wy in vzientſchap vaſt verbonden blijven.
Dit Lant dat is voor u ontdaen /
Woont en geneert u bzij daer inne :
Sichem badt ock met ſoet vermaen Haer

Haer Vader en Broeder upt minne /
Dat men hem bads / genade / en dat
Wy den bruyt-ſchat opſchte ſoo ſy t bonds te rade.
Wy wilde geven met blijden moet /
Geen laſt valt hem te ſwaer om draegen /
Mocht hy ſlechts hebben de deerne ſoet :
Jacobs Sonen op ſulck gewagen /
Bedrie gelijck ſpraken / ter traken gefint /
Gy moeſt u in't beſnijden ons gelijck eerſt maken.
Want het waer ons ſchande tot berwijt /
Dat wy ons Suſter geven ſouden
Een onbeſneden Man als gy zijt :
Maer gy mengh'rſe ten wijve houden /
Soe gy wilt lijden / ten t yden van nu /
Wat onder u / mannelijck is t'ſamen te beſnijden.
Dan nemen wy u Dochters ſiet /
En gy neemt onſe hier ter plecken :
Maer hoort gy ons in deſen niet /
Wy nemen de onſe en henen trecken /
Als zy dit ſeyden / haer leyden / bedriel
Die in der pl. Zijn zy dan daer drolijck geſchreyden.
En Jacobs Dochter tot luſt koen
Den Jongelinck zijnde genegen /
En betracht niet dan ſulcks te doen /
Sy quamen ſtracks hier toe bewegen /
De Borgeren mede om drade gewint / wat uyt of in
Stadts Poorten mannelijck ginck ſulcks dede.
Den derden dagh als nu begon
't Beſnijden alderneeſt te ſmerten /

Dinas Broeders / Simeon
En Levi / ſtoutmoedigh van herten /
Quamen vol onweerden met zwaerden / in ſtadt /
Daer ſy al wat manlijck is doodtſloegen ter aerde.
Door't zweerts ſcherpte / ock en heeft doodts
Krupts / Sichem dat niet ontvlieden mogen /
Namen hem 't leven / en upt zijn huys /
Daer Sinsteren zijn wegh getogen :
Jacobs Sonen gingen verſtraengen / de bruydt
Daer in't beſlupt vrouw en kinderen ſy vangen.
Brachtenſe mede / en al 't geres
Wat daer in ſtadt was ten balde /
Alderley Have / jae ock Vee :
Jacob ſprack aen al die ontſteiden /
Levi / Simeon mijn Sonen / dus gy
Doet ſtincken my voor al die dit landt bewoonen.
Ongelijck hebt gy aengerecht /
Want Cananijten / Pherezijten /
Verſamen ſy tegen my licht
Hebben ſy my onder te ſmijten :
Mijn hoop is klepuigh / jae weynigh getal /
Sy brengen al / my en mijn huys te niet plepuigh.
Sy antwoorden / ſouden ſy ſoo
Dan met ons Suſter uptberkoren
Omgaen als met een Hoere ſnoo :
Maer 't ſchijnt het was doch al verloren /
Wat ſy antwoorden / dit moorden Jacob
Nochhaeldē op in zijn doodt-dedde daer ſy't hoorde
Mijn ziel komt niet in haren vaedt /
Noch ock in haer Kerck mijn eere / Sy

Sy hebben in haren tooy quaedt
Den Man verwoyght, den muer oock ſeer
Bedroeven / mits deſen wy leſen /
Sy ſepdt haer tooynighepdt
Sy verbloeckt / en haer grammigh weſen.
Voylöf die jeught / in deught verneert /
Verkeert / en leert wijshepdt by wijſen /
Der dwaſen jonckhepts luſt verheert /
Dina leert u ſtoutheydt mispryſen /
Wat magh den liefhaeman betamen ſoo net /
Geen kleeders bet /
Als eerbaerheydt met ſedigh ſchamen.

Een Geeſtelijck Liedt van de vyf wyſe, en vyf dwaſe Maeghden. Op de Stemme: Met luſten willen wy ſingen, &c.

Aenhoort dogh al te ſamen
Sy Mans en Vrouwen gemeen /
Wat Chriſtus naer'e betamen /
Syn jongeren gingh verbreen:
Veel Sonder gecropen tot't Gemeels pleen /
Maer wepnigh uptverkoren /
Spraeh Chriſtus met syn Jongeren teen.
Hoort Chriſtus hen geweeghden /
d'Inganck van het Rijck der Hemelen ſoet /
Is te gelijcken by thien Maeghden /
Die haer Bruydegom te gemoet:
Haer waren vyf dwaſen vroet /
Sy namen haer Lampen mede /

Maer

Maer de dwaſen vergaten haer Olie goet.
Chriſtus ſprack: de wijſe Maeghden
Namen vaten en Olie met haer /
Dies ſy haer Bruydegom behaeghden
Met haer brandende Lampen klaer:
Als nu den Bruydegom vertoefden daer /
Soo zijn ſy ſlaperigh geworden /
De Maeghden ſliepen daer allegaer.
Als de ure begon te nopen /
Den Bruydegom quam onverhoedt /
Ter midder nacht hoorden ſy roepen:
Waeckt op! waeckt op gy Maeghden hoort /
Dwen Bruydegom komt gaet hem te gemoet /
Sy ſtonden op al te ſamen /
En ſy verciereden haer Lampen ſoet.
De dwaſe Maeghden voorſchreven
Spraken tegen de wijſe ſnbijt /
Wilt ons dan uw' Olie geven /
Want onſe Lampen die gaen upt:
Neen / ſpraken de wijſe overlupt /
Om dat u en ons niet en ontbreke /
Gaet en koopt tot u profijt.
De dwaſe die zijn henen gegaene
Om Olie te koopen aen /
Terwijl quam den Bruydegom gaene /
De wijſe zijn met hem ingegaen /
Voorwaer de deure is toe gedaen:
Teſtont zijn de dwaſe gekomen /
En ſy klopten al daer aen.
Sy riepen daer met gereurs Als

Alle bÿde met groot verdriet /
O Heere doet open de deure /
Al onſe Lampen branden ſiet :
Neen / ſprack den Bruydegom van hier blist /
Ick en ſalder u niet in laten /
Want voorwaer ick en ken u niet.
Daerom ſprechtt Chriſtus pure /
Waeckt ende bidt met grooten rouw :
Want gy en weet dagh noch ure /
Dat 's Menſchen Soon ſal komen tot u :
Wilt hier op denecken Man ende vrouw :
't Waer beter dat wy nopt geboren waren /
Vinden wy de deure des levens toe.
Gy dwaeſe weeſt dit gedachtigh /
Mattheus beſchrÿvet ons klaer /
Godts Woordt dat is waerachtigh /
Hy heeft geſprocken daer /
Opent uw' oozen allegaer /
Wen ſal't u hier vermonden /
Het bedietſel van deſe Olie klaer.
Deſe Olie-boten bequame
Daer Chriſtus van heeft geſeÿdt /
Dat is de menſchen Lichame
Genegen tot welluſtigheÿdt :
Die Olie / dat is de deughdelijcheÿdt /
Woorde gy ſonder Olie bevonden /
Soo ſÿn uw' Lampen qualijck beropt.
Welck ſÿn dogh deſe Lampen
Die altÿdt ſonder Olie ſÿn :
Die dagh en nacht klampam ven /

Sy

Sy ſoecken de Olie van hier en wyn /
Die gieten ſy in gelyck een zwyn /
Heer gulſigh en overdadigh :
Sulcke dwaſen ſtincken voor Godts aenſchyn.
Woe ſouden haer Lampen branden /
Daer geen barmhertigheyt en is :
Daer en is geen liefde voor handen :
Sy verlaten haer Bruydegom fris :
Haer Lampen ſyn ſeer onrepn gewis /
Daer en is geen Olie inne /
Sy wandelen in duyſternis.
Wat zynder al godtloſen gevonden /
Daer is nu de barmhertigheyt :
Daer hoort men Godts lof vermonden :
Daer is de liefde daer Chriſtus af ſeydt :
Men ſiet dat ſe onder den voet leydt :
Ons werden wy haſt geſloten
Buyten de deur der heerlickheydt.
Godts Woordt ſy niet en vreeſen /
En dencken ni. t'wat Chriſtus ſeght /
Dat men Weduwen en Weeſen
Soeckt t' helpen tot haer recht :
Woordt nu anders als geleght
Als nu al om geldt en goedt te doen :
Ons wort 't Goddelijck Woordt geſlecht.
Treckt uyt de ſondige kleeren /
En doet de Bruylofts kleederen aen /
Op dat gy in den dagh des Heeren
Tot den Bruydegom meught ingaen :
Als de wyſe Maegdens hebben gedaen Daer

daer Chriſtus van heeft geſproken /
En de dwaſen moeſten daer buyten ſtaen.
Oorloof Broeders geprieſen
den oprechten laeſt / den naeckten kleet /
Spyſt de hongerige Weeſen
Met liefde en barmhertigheydt:
Met deſe Olie daer Chriſtus / afſeyde
Dalt gy uwe Lampen ontſincken /
de Croone des levens weet u bereydt.

Loffang der Iſraëlitē over hun verloſſinge uyt de handen van Pharao, die in't roode Meyr verdronck. Op de Wyſe: Alſt begint

NV ſinghe / en ſpeelt / nu rÿdt en danſt /
Nu looft den Heer der Heeren /
die ons met d'oberhandt bekranſt /
Wiecht hem een krooon van eeren:

Nu

Hy is die al de handen van
Ons ſlavernije bzeken kan /
En onſen rouw in bzolijckheyt verkeeren:
Den Heere gedenckt aen ſijn verbont /
Dies ſijn uptverkozen:
Looft hem met ziele tongh en mondt:
Die Iſrael ſtaet bozen /
Die Jacobs huys en dienſtbaerheyt
Onder ſijn ſchaduwe verſpreyt:
Bzijft ſijnen Naem en wilt nu bzenghe oozboozen:
Hy is den God van Abzaham /
Iſaac en Jacob machtigh.
Die nu tot Coninck ſalft den ſtam /
Den ſtamme Juda krachtigh /
Die ons naer't ſoet beloofde Landt
Geleydet deoz ſijn ſtercke handt /
Om't heerſchen in't Landt Canaan zendzachtigh:
In't Landt daer Melck en Woninck bloept /
Daer den Jozdaen beneven
Stroomt / die upt veel beckjes groept /
Dan het ſtepl gebergte verheven /
Daer als de baren van de Zee /
Oft ſandt des ſtranden nu aires /
't Zaet van Iſrael doet ſijn vpanden beven;
Looft deſen Kruyghs-held onverveert /
Die Peerden / Bos en Wagen /
't Gewapent hert met ſchilt en ſwaert
Heeft mannelijck verſlagen:
Met den verſtockten Coninck Igots
Houdt op deez klip en ſtercke gots / die

Die niet en vreeſt voor ſtormen en zeeslagen.
Den roodſcharlaken Mantel draept /
Van't roode Meyr hy ſcheurde /
En heeft gulzedigh geplabept
Een eſſen ſtraet / waer deur de
Hebreen ontwecken haer misdaet
Tuſſchen twee mueren van Chriſtal /
Daer Pharao den leſten ſucht treurde.
Pharao die ons op den hiel vervolghde met zijn
Achteren 't Zee water ſtormigh overviel
Met d'zwalpen van de baren /
Die't voorhooft verghden 't geſterre /
In den afgrondt verſonden wert /
Speelt 's Heeren lof op harpen en op ſnaren:
Pharaos wimpelen ontdaen /
En ſagh men niet meer ſwieren /
Noch 't Bloedt zepl van zijn voorloghs baen /
Noch al zijn roep Bannieren /
Zijn wagens en geſlepen ſtael
Sonck met zijn ruſtingh al-te-mael /
Wilt hem op't plat van zijn Altaren vinden.
Bouwt al op hoop op deſen ſteen /
Bouwt uw' geloofs baſte (eaſt
Op de Monarchie der Hebreen / Die Pharao bel
Die deers Tyrans voornemen ſchorte /
Den hooghmoet van zijn blenghels kort /
En met zijn ſtercke ſchouders ons laſte.
In koper ſteen nogh yſer hart
Alleen met deuf weldaden

En pzent / maer ſchzijft noch in uw' hert /
Godts goedthepdt vol genaden /
Die ons doodts muyle heeft ontruckt:
Groen palm en mirte tacken pluckt /
Croont cirkt en vlecht u hooft met louwer bladen.

Van den ouden Abraham. Stemme; Ick heb den tydt geſien.

DEn ouden Abzaham /
Van zijnen knecht getrouwe /
Eed en belofte nam / En hp verbant hem nouwe
Te haelen een Wupfvzouwe /
Voor zijnen Soon Iſaac /
In zijn Vaders landouwe /
En maeghſchap hp beſpzack.
Hp en mocht nemen geen Dochter der Cananſſē
Noch zijnen ſons leen / Wupten des landts limiſten
Dus om den eed te quyten
Vpt Landtſchap Canaan ſaen / (laen
Trock hp met zijn ſubbijten / Met thien kemels be-
Aldus ſoo repsde' hp nae
Een Landt hiet in dis dagen / Meſopotania:
Onder zijns Heeren maegen / Daer moeſt hp naer't
gewagen / Een Wijf gaen halen hiet /
Hp vont ſonder vertragen /
Een ſtadt die nabzhiet.
Daer bleef hp voor de Stadt / Hp een fontayne
Tot Godt den Heer hp badt:
Een maget quam daer gaende Om

Om water hy vermaende / Dat ſy hem wilde daer
Synen dorſt beſtaende /
Doen ſprach de Maget eerbaer.
Ezinchs mijnen Heere goedt /
Ick ſal naer dit beſtaen / Met water overvloet /
Al u Kemelen laven / De Maget die ſagh men
draven / Haer de Fonteyne ſnel /
De Kemelen begaven / Met water ginck ſy wel.
Verwondert was den Man /
Aenſiende Godes gebingen / Nam een gulde ſpan /
Daer ſes twee om dingen / En ſchonck haer deſe
dingen. Vragen e op dit pas / Om zyn bootſchap
volbringen Wiens Dochter dat ſy was.
Sy heeft't hem verteit /
Doch ſprack ſy goedertieren /
Dat hy wel ongequelt / Met zyn laſtbaer dieren
ſoude mogen logieren In haer Vaders huys / want
ſtroey van alle manieren was daer ſeer abondant.
Sy danckte met ootmoet /
Godt zyns Heeren behoeder. Die hem de reyſe goet
Hadde gemaeckt voorſpoeder /
Al tot zyns Heeren Broeder / De dearne liep dit al /
Na't huys van haere Moeder / Verteilen groot en
ſmal / Gebeden hier de maeght /
Haren haer Broeder hoorde /
Al wat hy heeft gewaeght /
En tot den Man ſy ſpoorde /
Met vriendelicke woorden Gebenedijde gy / Coomt
binnen met accoorde Seer liefflijck ſprack hy.
Ick huys bereyt hy al oo

Een man na jonſtigh groeten gaf de kemelen ſtroo
Water tot den Wandt boeten /
Om den honger te boeten / Stelde hy ſpyſe / maer
Een man om zyn verſoeten / wilde niet eten daer.
Ofte hy hadde eerſt / Verwonden al zyn ſaken /
Die ginghy minſt en meeſt / Vertoonen metter
ſpraken / En henlieden wys maken: Hoe Abraham
Hem ſandt / Waerom met vierigh haken /
Dat hy daer quam in't Landt.
Godt heeft gebenedyde Mynen Heere ten erch-
ten / Syn beeſten ſtreken wyt / Silver en gout by
vlechten: Heeft hy maeghden en knechten /
En veel bedacht hy heeft / den Godtvreeſenden
ſlechten / maer eenen Soon en heeft.
Die heeft Sara gebaert / Hem in zyn oude dagen
Die heeft hy ongeſpaert Al zyn goet opgedragen
By Eed moeſt ik gewagen Te halen een wyf goet
Vyt zyn geſlacht en magen / Voor zynen ſone vroet.
Ick ſpraek is hy met my / Te komen niet genegē
Van myner Heer ſpraek hy / Sult gy dan zyn ont-
ſlegen / Den Heer ſal u bewegen / Met zynen Engel
wel / maer ſeggen zy daer tegen /
Wy zyt gy van't bevel.
Aldus quam ick tot / Die Fontepn als Heden /
En tot Abrahams Godt / Heb ick aldus gebeden /
Siet ick ſtaen hier beneden / Wanneer om waters
klaer / Ter Fontepne getreden /
Hier komt een Maeght eerbaer.
En epſchten ick een dronck / Waters uyt haer
krupche / En dat ſy my dat ſchonck / En

En daer toe noch ontlupcke / Ick wil na den ge
bzupcke / De Kemelen ſoo ſaen / Water en by der
Koupcke / Al haren dorſt verſlaen.

Die ſulck ſonſtigh bedzijf / Bewijſet uptgeleſen
Laet dat o Heer her wijf / Van mijns Heeren ſoon
weſen / Rebecca quam mits deſen / Ter Fontein
gegaen / Op haer ſchouders gereſen /
Met een krupcke gelaen.

Om dzincken ick haer bad / Van haer ſchouders
geven / Heeft hy haer krupcke dat / Ick dzonck en
daer beneven / Spzack ſy ick wil oock geven,
Dwe Kemelen dzanck / De Maeght ionſtigh ge
dzeven / Dede ſoo met den danck.

Al ſonder veel gequels / Sy haer ſelven verklaer
de De Dochter Bethuels Nabors Soon die hen
baerde / Milcha als doen ter aerde / Ick God
danckte van dien / Die my als d'onbeſwaerde
Goed' reys heeft doen geſchien.

Dat ick een Wijf plaiſante de Dochter van mijn
Heeren Broeder boor Iſaac vant / Dus wilt gy
ver meeren / De trouw ende verceren / Mijnen Heer
vailliant / ſpzeeckt ſoo mogh ick my keeren /
Ter recht of ſlincker handt.

Als dit alous den man Verteldt hadde ſoo ſeyde
Bethuel ende Laban / Dit is van Godts bereyden
Wy en konnen't niet ſchepoen /
Siet daer Rebecca by / Wilt ſe tot Iſaac leyden
Dat zy zijn Bzouwe zy.

Den Heere dienſt Godt gedancke / Voozend
geen kruskelen / E 3 Et

En hy heeft uytgelaucht Goud ſilver en ſuweelen/
Om Rebecca te beelen/ De Moeder van de Bruyt
Den Broeder hy parceelen/ gaf hy koſtelick kruyt
Met de mannen een lanck / Aen drouck hy een
plecken 's Morgens ſpraeck hy dan gauck / Moes
voor ſonſtigh verwecken/ Hy thien dagen vertrec-
ken/ Die reyſe wilde wel/ Maer den Knecht ſonder
gecken / Wilde wederom ſnel.
Sy vraeghden Rebecca / Of ſy wel wilde mede/
De Maeght antwoorde ja Dus lieten ſy met vreede
Haer Suſter uyt den ſteke / Teechen ſonder mis-
baer / En na die ouds zeden / Gebenedyden haer.
Alons Rebecca trat / Met deernen dieſe dienden
Op den Kemel ſy ſat / En ſy verliet haer vrienden
Iſaac den welbeminden/ die quam van die Fonteyn
Des lebenden en ſienden/ Daer in die velden pleyn.
Om zijn gebedt te doen / Een den avont vol vro-
men/ Was hy gegaen ſeer koen/ Kemelen ſagh hy
komen Rebecca heeft vernomen / Een den Knecht
wie dat was / Sy darden met harſchroomen /
Eerſt van den Kemel ras.
Haer mantel ſy nam En ſy heeft haer bewonden
Den Knecht van Abraham / Ginck Iſaac al ver-
konden/ Daer hy om was geſonden/ Was wel ge-
lucht met ſpoet / Iſaac ten ſelven ſtonden /
Ontfingh Rebecca ſoet.
In de hutte Sara / Sijn Moeders hert bewe-
gen/ Ginck hy ſy in daer na / Sijn Bruydtvrouwe
bedegen/ Hy heeftſe lief gekregen / En van zijns
Moeders doodt / Wert zijnen druck verſlegen Al

Al door het Wyf minſoet.

Dit Vouweliyck exempel / Mag beſchickt van den Heere / Leven van zijn lichaem / Voegt u al na zijn leere / Niemandt daer van keere / Te raden vleeſch en bloedt / Doen ſijnen Naem ter eere / Al't gene dat gy doet.

Liedt uyt Syrach 40 van Enoch, Noach, Abraham. Stem: t'Is heden een dagh der.

ENoch behaeghde Godt ſeer wel / Ende hy wert wegh genomen / Boven was zijn bevel / Hy volbracht ſonder ſchroomen / Maer dit wert gevonden hier / Onſtraffelyck ende goedertier: Waerom in tijdt van toozen Was hy Godt zijn genade groot / Hy en zijn Volck vloden de doodt / Als van Godts uytverkozen Hy en zijn Volck vloden de doodt / 't Verbondt als ick aenſchoude / Dat Godt de Werelt nu niet meer Met water verdoen en ſoude: En Abraham ſeer hoogh beroemt / Een Vader van veel volckx genoemt / In eere gheenſints gelijcke / En hiel des Alderhoogſten Weth / Op het verbondt heeft hy gelet / Van Godt van Hemelrijcke.

Het weert in zynen vleeſche geſticht /
Getrouw weest hy bevonden :
Want de genade heeft hy verlicht /
Dis ſaer diep is om gronden /
Den Heere beloofde hem een Eed /
Dat hy de Heydenen ſeer vreest
Souds gebenedyden.
In zyn ſaedt / 't welck als aertryckx ſtof
Vermeeren ſouds tot Godts lof /
In toekomende tyden.
Gelyck des Hemels ſterren klaer
Soo ſou hy verhoogt weſen /
Van d'een zyde tot d'ander voorwaer /
Souds zyn erf dan weſen :
Den ſelven zegen die Godt ſprack /
Bevestight in Iſaac / Godt wouds niet grammen
Op Iacob die hy holp geheel /
Hy gaf hem zegen in't erfdeel /
En ſchepden in twaelf ſtammen.

Van den verloren Soon. Naer de Wyſe : Alſoo't begint.

EEn goedt nieuw Liedt al van't begin
Dat ſal ick u gaen verklaren /
Van een Vader des Huysgeſin /
Soo ons Lucas gaet openbaren /
Twee Sonen heeft hy behouden /
Den oudſten diende hem van laſſen wel /
Den jongſten was ſeer rebel / Alſoo

Alſoo men mocht aenſchouwen.
Hy ſprack / o Vader / zijt gy dees wal bzost /
Willet my vergeven /
Dat al myn Patsimonie goedt /
Dan al dat my is gebleven /
Geeft my dat ſonder klagen /
't Welck den Vader heeft gedaen /
Om dat hy ſoude Pelgrimagie gaen /
Om de hem ſelven wijſſelijck bzagen.
Toen hy dat geit hadde ontfaen /
Alſoo men mocht aenſchouwen /
Heeft hy het geldt terſtont verdaen
Al met de ſchoone Vzouwen.
Toen hy zijn geldt was quijte /
Toen mocken ſy hem ſijn kleederen uyt /
En lieten hem loopen als een Schabuyt /
Een pover van habijte.

Daer quam alſoo een dieren tijdt /
Dat hy met groote pijnen /
Moeſt gaen eten des ſchers zijt /
Den draf al met de Swijnen /
Hy ſprack met weenends oogen /
Wil ick weder tot mijnen Vader gaen /
Of hy my wilt in genaden ontfaen /
Dormoedigheydt betoogen.

Seer haeſtelijck daer naer met dien
Dinck hy de reys aenveerden /
Door zijnen Vader zijn ſouden belien /
En viel voor hem ter Neerden /
Hy ſprack / o Vader geprieſen /
Ick heb tegen Godt ende u ſoo veel misdaen /
Dilt my als een huerlinck ontfaen /
Ick ben niet weert u Soon te weſen.

Doen den Vader dat verſtondt /
Dinck hy zijn Soon ontfermen /
Hy kuſten hem ſijn mondt
Ende nam hem in beyde zijn armen /
Hy riep ten ſelven tijden /
Mijn Soone die langh verlozen was /
Is nu gevonden op dit pas /
Dilt u met my verblijden.

Langer mijnen Soone dat beſte habijt /
Mijn Vrienden wil ick nooden /
aelt zijnen Vroeder met jolijt /
Mijn beſte Kalf wil ick dooden /
Hy ſprack ten ſelven ſtonden /
Mijn verlozen Soon heb ick gewacht / Welck

Welck was dat menſchelijck geſlacht /
Dat Chriſtus heeft gevonden.
Den oudſten Soon hoort mijn vermaen /
Voor my ick ben u onderdaen /
Ginghy tot zijnen Vader gewagen /
En heddy noyt Broeck geſlagen /
Toen ſprack den Vader geprieſen /
Van mijnen goedt en heddy geen noodt /
Maer uwen Broeder die was doodt /
Die is als nu verreſen.
Al die met ſonden zijn belaen /
En wilt oock niet wanhopen /
Wilt tot Godt den Vader gaen /
Zijn gratie ſtaet altijt open /
En wilt uw' ſonden bekennen /
En laet uw' ſondernu weſen leedt /
Want Godt is altijdt bereedt /
Om den Sondaer te ontfermen:
Soo hy ontfingh Maria Magdalena
Voor groote liefde en weene.

Van Jonas. Op de wyſe: Daer ick lagh en ſliep in't groen, &c.

GOdt ſprack in voorlede tijden
Tot Jonam ſeer verſaeght,
Maeckt u op ſonder myden,
Tot Ninive gewaeght,
Dat ſy om't quaedt dat my mishaeght,
Werden geplaeght, 't Is my geklaeght

Jo-

Jonas heeft te Japho nae een ſchip gevraeght
Om voor den Heere te vlieden
Ginck hy te ſchepe daer, En gaf ſchip loon de liedē
En voer ter Zee met haer,
Toen ſant Godt ſulcken windt voorwaer,
Dat ſy daer naer wierpen van vaer,
't Goet uyt den ſchepe, want het woegh te ſwaer.
Met vreeſen en met beven,
Elck zijnen Godt aenriep
Maer Jonas daer beneven,
Die lagh in't ſchip en ſliep:
Den Schipper ſnellijck tot hem liep,
In't ſchip ſeer diep, ſtaet op hy riep,
Roept uwen Godt aen die den Hemel ſchiep.
't Lot werpt en by gevalle
Gaven ſy al conſoort, Sy conſenteerden alle
Om te weten met accoort,
Om wien dat haer de Zee dus ſtoort,
Sy wierpen voort, Soo dat behoort,
't Lot viel op Jonas, die moeſt buyten boort:
Als de Scheep-luyden vernamen,
Syn ongehoorſame daedt,
Vraegden ſy naer beramen,
Waerom hebt gy doch dit quaedt
Voor Godt gedaen? Ey lieve wat raet:
Hy ſprack verſtaet, Uyt nydt noch haet:
Werpt my in de Zee daſe ſtille gaet.
Noch roeyden ſy eendrachtigh,
Naer't landt met groot oormoet,
Maer de Zee was te krachtigh,

Door

Door windt en grooten vloedt,
Sy baden doen ô Heere goedt,
Het onſchuldigh bloedt, Doch van ons doet,
Ende wierpen Jonas in de Zee met ſpoet.
Toen ſtilden haer de baren,
Het hiel op van ſtormen groot,
Maer die Scheep lieden waren
Vol vrees en grooten noodt,
Sy dachten nu is Jonas doodt,
Die voor Godt vloot, Maer Godt beſloot
Hem in een Vis die hem te landt ſchoot.
Dry dagen en dry nachten
Was hy daer in bewaert,
Lydtſaem moeſt hy verwachten
Godts genadigen raet;
In den Walvis was hy geſpaert,
Met druck beſwaert, geheel vervaert,
Godt was hy danckbaer, Die hem heeft verklaert.
Godt liet hem weder hooren,
Toen Jonas lagh op't landt,
En geboodt hem als te voren,
Als hy hem eerſtmael ſandt,
Jonas begonſt aen elcken kant,
Met goet verſtant, Te preken, want
Godt was te vreeſen ſoo hy wel bevant.
Daer zijn noch veertigh dagen
Eer Ninive ſal vergaen, Als ſy hoorden gewagen
Van Jonas dit vermaen,
Geloofden ſy zijn preken ſaen,
Geeſtigh beraen, 't Coninclijck graen Heeft

Heeft ſelfs in ſacken boeten gedaen:
Menſchen en beeſten vaſten met groot geween,
Den Coninck met den eerſten
Trock af zijn purper reen,
Met eenen ſack gingh hy hem kleen,
En hier elck een't vaſten verbreen, Wie weet
Sprack hy't quaedt mochte Godt verkleen.
Als Godt dit al aenſchoude,
En haer wercken aenſagh,
Het ongeluck beroude hem door groot geklagh;
Sy vaſten daer nacht en dagh
Sonder verdragh, Godt die't vermagh
Keert de plagen en den grooten ſlagh.
Toen verdroot Jonas 't leven,
En ſprack ick docht dat wel,
Dat gy noch ſout vergeven,
Haer ſonden ſeer rebel. Daerom verliet ick u bevel:
In ſochte ſnel, Een Schip ſeer wel,
Om te ontvlien, op de Zee ſeer ſnel.
Hy ſetten hem tegen't Ooſten,
In der hitten bedwanck,
Daer liet hem Godt vertrooſten
In al zijn lijden kranck,
In liet daer een Couwaerden ranck,
Daer Jonas danck, Waſſchen ſeer lanck;
Godt ſont een worm 's morgens dieſe dwanck.
Godt liet den ranck verderven,
Die in een nacht op quam,
Doen wilde Jonas ſterven
Vauw van der Sonnen vlam;

Zyt

Zyt gy om een Couwaerden ſtam,
Die opklam met rechten gram:
Vraegen den Heere al tot Jonam.
Jae tot de doodt ellendigh, Ben ick tornigh met
recht, Sprack Jonas onbehendigh
Tot Godt dien hem uytleght,
Zyt gy om de Couwaerden ſlecht,
Daer gy af ſeght, Soo vaſt gehecht,
Hoe ſou ick dan dooden ſoo menigh knecht.
My jammert te verdoene,
De ſtadt groot om beſpien,
Sprack Godt tot Jonas koene,
Want daer waren geſien
Wel hondert en twintigh duyſent Lien,
Wanckelbaer thien die niet en ſchien
Het quaet van 't goet, En lieten haer kaſtien.
Oorſof dies Jonas leere: maer daer is op dit pas
Een die noch meerder eere weerdigh is dan Jonas
't Gekrockte riet, 't roockende vlas,
Liet hy ſoo 't was, Dit is ſoo ick las,
Chriſtus Godts Sone iſt die ons genas.

Een Geeſtelyck Liedt van Paulus Bekeeringe. Op de Wyſe: Ick roep u ô Hemelſchen Vader aen, &c.

Wilt hooren Godts edele Creaturen /
Men ſal u hier gewagen /
Van Paulus Bekeeringh wpot de Schriftuere /
Hoe

Voe dat hem Chriſtus ſuer / Met hagel ende vuer
Reeft van den Peerde geſlagen.
De ſtadt van Damaſco was ſeer benouwt
Van de Heydenſche Soldaten /
Sy waren vloedtgierigh ende ſtout /
Maer de Chriſtenen menigh fout / Hebben op
Godt betrouwt / Hy en heeft ſe niet verlaten.
Paulus hadde Segelen en Brieven ontfaen
Om de Chriſtenen te vervolgen /
Hy zwoer met de Heydenen als een Tyran /
De waerheydt ſou hy wederſtaen /
Om de Chriſtenen te verſlaen /
Was Paulus ſeer verbolgen /
Paulus tiranninghen ſeer verwoet /
Die was te peerde geſeten /
Naer Damaſco te rijden metter ſpoet /
Met Ruyters en knechten vroet / Te vernielen
't Chriſten bloedt / Dat hadt hy hem vermeten.
Als ſy quamen upt valſchept fier /
Dat ſy Damaſco ſagen /
Gingh den Hemel op met groot dangier /
Met hagel ende vier / Heeft Chriſtus goedertier
Paulus van 't peert geſlagen.
Dat vier heeft de Heydenen al verblindt /
Soo was den Heere verbolgen /
Paulus die lagh ter aerden / En hy was blindt /
Siet hoe Chriſtus bemint / de booſe altijdt vint /
Die hier Godts Woort verbolgen.
Een ſtemme quam upt den Hemel vry
En heeft geroepen hoene / Saule

Saule Saule / waerom verbolghdy my /
Paulus eiep lupde en bip/ O Heere/ wat wilt gi
Dat ick ſal moeten doene?
Chriſtus ſpzack gy ſult opſtaen /
Naer Damaſco laet u leyden
Daer ſult gy dat Chriſten Geloof ontfaen /
D oogen ſullen opgaen/Paulus heeft alſoo gedaen
Godts lof gingh hy verbzeyden.
Paulus heeft hem alſoo bekeert /
Dat hy gingh pzeken en leerde
Hy vzeſde galgh vier nogh ſwaert /
Voor geen tozment mag hy verbaert /
Godts Woozdt heeft hy verkleert /
Veel volck hy doen bekeerde.
Paulus die vzocht hy nachten ms
Om zijn lichaem te tenteren /
Daeghs gingh hy pzeken in dozp en ſtee /
Bekeerde hy volck me / Veel mirakelen hy de /
Al dooz den naem des Heeren.
Te rozen als Paulus was een Tyzan
Hy de Heydenen ſwoode /
Soo weet hy gepzeſen dooz een goede Man /
Naer ſoo haeſt als hy begon
Godts woozt te nemen aen /ioo wonden ſy hem doo
Oozloof Chriſtens Bzoeders verhaes /
Met Paulus wilt u bekeeren /
Al wozt gy om de waerheydt klaer
Verbolgt hier ende daer/ ſoo ſullen wy dooz wa
Met Chriſtum triomphzeren.

Geeſtelijcke ſamen-ſpraek, die den Heere Jeſus gehouden heeft met het Vrouwe van Samarien. Wyſe: Hoort toe gy Chriſtē.

HOort hoe Chriſtus naer Galileen
Trock upt het Joodtſche Landt /
Om dat hem de Phariſeen / Bevonden aen elcken kant / Door Samarien moeſt hy weſen /
Daer hy by een Fonteyne quam /
Die Jacob / alſoo wy leſen /
Gaf Joſeph zynen Sone gepreſen /
Daer Jeſus zyn cuſte nam.
Zyn Diſcipelen getrouwe
Gingen ſpyſe hoopen tot Sichar /
Een Samaritaenſche Vrouwe
Quam om water te putten daer /
Want Jeſus bleef daer alleene /
En hy ſprack haer Vrouwken toe /
Geeft my upt jouſte reene / Een droncxken waters kleene / Want hy was gegaen ſoo moe.
Hoe begeert gy van my ons Heere
Te drincken? ſprack 't Vrouwken ſeer:
Want de Joden in geenen heere
Samaritanen komen ontrent:
O Vrouwken ſprack Chriſtus verheven /
Wierdet gy Gods giften ſoet
Gy ſont hem om't water aenklieven /
En hy ſouds u t'water geven /
Welck het water leven doet.

Wat

Wat water mag dat weſen /
Spraeck het Vrouwken goedertier /
Zyt gy boven Jacob geprieſen /
Want gy haelt dit water hier :
Chriſtus ſprack : hem ſal noch dorſten /
Die van dit water drincht /
Maer in wien mijn water magh ruſten /
Dem nimmermeer ſal luſten /
't Welck in het eeuwigh leven ſpringht.
Wilt my van dit water ſchencken /
Spraeck het Vrouwken tot Chriſtus dan /
Chriſtus ſprack / wilt u bedencken /
En roept my uwen Man /
't Vrouwken ſprack naer Joannes beſchrijven /
Geenen Man hebick ſoo gy ſiet :
Chriſtus ſprack / om dengh te verſtijven /
Gy hebter gehadt tot vijven /
En die gy nu hebt en is uwen niet.
Heere gy zijt een Prophete
Spraeck t'Vrouwken / hoort mijn vermaen /
Gy ſeght my al u ſecreet
Wat ick in mijn leven heb misdaen /
Waer moet men Godt aenbidden /
Op den bergh of te Jeruſalem ſijn /
Seghi my dus Heere vol wijsheden /
Want hierom de Joden hol ontzieden /
Tegen de Samaritanen zijn.
Gy en-meet niet ſprack den Heere
Wie gy aenbidt of vreeſt /

Wie Godt bidden wilt t'zijnder eere /
Moet hem bidden in den geeſt /
Doen ſprack de Vrouwe vol vrameen /
Ick geloove dat gy den Meſſias zijt /
Met dien zijn Diſcipulen quamen /
Meeſter eet ſpoen zy al te ſamen /
Maer Jeſus hadde anderen appetijt.
Het Vrouwken is ſonder ſpaeren
Was na de ſtadt Sichar gegaen /
Sy gingh al om te openbaren.
En haer kruyck liet ſy daer ſtaen /
Wat haer geſchiet was gingh ſy ontknoopen /
Alſt volck dit hadde gehoort /
Quamen ſy met groote hoopen
Meerſtigh uyt de ſtadt geloopen /
En geloofden aen Chriſtus woort.
Gy Chriſtenen in alle hoecken /
Betrouwt aen Chriſtus woorden naeckt /
Wilt in hem uw' ſaligheyt ſoecken / Dat's de ſpijſe
daer gy na honcht / Een oogſt is nu voor oogen
De vruchten ſtaen al wit / Wilt Chriſtum liefde
betoogen / En armen noeſten te helpen poogen /
Dat gy het eeuwigh Rijck beſit.

Geeſtelijcke t'ſamen-ſpraek tuſſchen Huys Vader, Knecht, ende Genoode. Stemme: Het daget uyt den Ooſten, &c.

Ick heb een uytgeleſen / Groot Avontmaet bereyt
En veel gaſten tot Huſen Genoot

Genoot upt minſaemheyt /
d'Heer om ter Tafel waſen / Is geroſen.
O gy onderdanen knecht gaet nu het getal
Der gedooden beemanen / Te komen ſeght / 't is a
Bereydt / dat ſy en hoven / Niet te toeven.
Komt al wel bereden. O menſch wie dat gy zij
Bereydt is upt genaden / 's Levens ſuete maeltye-
't Is nu de ure dan te komen / Upt verdoemen.
Eenen Acker ſchoone / Heb ick gekocht en dien
Moet ik ſelfs in perſoone / Nu noodig gaen beſien
Wy iſſer wel ter degen / Aengelegen.
Dat heerlyk landt bouwen / t'Erit vol vruchten
bereidt / Te luſtigh om aenſchouwen /
Vol menigh ſchoon gedierte /
Gaet nu proefyt van allen / Magh toebehoren.
Ick bid u wilt beloouen / My t'excuſeren ſchie
Van't weereltſchap v an-boven / Want myn hert i
doch hier Te leven overvloedigh / En hooghmoedig
Ick heb vyf jock oſſen / Gekocht dus bid ick
My met onſchult te loſſen / want haeſt trek ick n
Om te beſien de Beeſten / niet ter Feeſten.
Want ick moet ſeer vierig / Waer neme dē tyt e
Sy en zijn niet gierig / Dis geerne hadden beel
Men moet voor d'oude dagen / Zorge dragen.
En ick heb upt minne / Genomen nu een wyf
die my leyt in myn ſinne om haer ſchoone jonge ly
My en konnen geenen / Soo verdraeken.
Liefd' ontſteekt een zede / Te oorſake hier van
Dat ick oock un mede / gaen en wil noch en kan /

Want wy noyt gaen te gaſte / Erger p ſte.
Te recht heb ick tozen / Ick nooos oligoelijck /
Myn rijck elck te bozen / Maer al tot rijdelijck
Trockt meeſt der wdt menſch-n / Sin en wenſchen
Gaet ſnel op de ſtraten / En ſteegh heen van ſtat
Brengt ſonder achterlaten dat arm volck en wijf
Booz kreupel en lam en blinden / Gy ult binnen.
Hier in komen laetſe / O Heere het is gedaen /
Noch iſſer ruymte plaetſe Soo wilt te lande gaen
Aen Tuynen daer gelegen / En op wegen.
En gy ſultſe dwingen / Te komen onbadzeeſt /
Met myn woozt dat booz-dringen / Dan de ziel en
geeſt / Schepdet / en ooch met zenen /
Mergh en beenen.
Sulck volck laet verdulden / Myn huys / want
generael / Geene ſmaken en ſullen Myn heuzlyck
Avondtmael / Dan die daer te bergaren /
Genoodt waren.
't Avontmael waerachtigh / 't Hemelſche weſen
ſoet Om daer te komen krachtig Bzoeders u beſte
doet / Den Heere ſal u verſterken / In zijn wercken.

Een leerlyck Hiſtorie-Liedt van den Phariſeus ende Publicaen, Luc. 10. Op de Wyſe: Broeders die nu geroepen zijt.

HOozt al te ſamen een vermaen /
Wat wy in de Schziftuze vinden ſtaen /
Dat ſal ick gaen verklaren
Op dat gy niemandt verdoemt / Of

Of n van geen wercken en beroemt /
Alſoo ons Lucas gaet openbaren /
En ons verklaren.
Twee zijnder gegaen in den Tempel hoogt /
Om te bidden ſpreekt Chriſtus / verſtaet het wo
d'Een was een Phariſeus van deſe /
Ende d'ander was een Publicaen /
Of een ſondigh menſche ſoo wy verſtaen /
Alſoo wy in den Evangelium leſen /
Siecht van deſen :
Een Phariſeus ſprack dit wel bevroet /
Heere ick gebe thiende van al mijn goet /
Ende heeft hem ſelven geprieſen /
Ick ben Overſpeelder noch Moordder quaet /
Als andere menſchen obſtinaet /
En heeft op den Publicaen geweſen :
Marckt wel op deſen.
Maer ſlaes den ſondigen Publicaen
En doorſoo zijn oogen niet opſlaen :
Maer badt met groot verlangen /
O Heer almachtig gebenedijt /
My armen Sondaer genadigh zijt /
En is rechtveerdigh upt den Tempel gegangen
Tot Godt met verlangen.
Hier by maken wy een kleyn vermaen /
Dat niemant op zijn wercken ſal ſtaen :
Van den Phariſeus neemt dit exempel /
Die hem opgeblaſen gingh beroemen /
En wilde den Publicaen verdoemen /

Die daer achter lagh in den Tempel /
Gaemt tot een exempel.
Hier gelt weth noch beſnijdeniſſe pure /
Dan alleen een nieuwe Creature /
Als Paulus ons doet vermonden :
Den ouden Adam moet ſterven met zijn natuere /
Souden wy verzijſen ſepdt de Schrifture :
Onderdanigh zijn niet meer de ſonden /
Tot weenen ſtonden.
Wat baet de ſchrifture geleſen ſijn /
Als wy daer door niet geboeren zijn :
Hoe derven wy dat pont aenbreeden /
Sy doen geen profijt tot eenigh termijn /
Dus wil hem naken d'eeuwige pijn /
Sy begraven 't pont in den aerde /
Vleen van waerde.
Jacobus die beſchrijft ons bloodt /
Dat het gelooue ſonder wercken is doodt /
Waer het werck daer hy af wilt ſpreken /
Dat Godt van ons wilt hebben gedaen /
Dat wy weduwen en weeſen ſullen bystaen /
En den armen een handt toeſteken /
In al haer gebreken.
Een ſchrift-geleerde wilt dit hebzoen /
Spreck tot Christum wat ſal ick doen :
Om in't Rijcke Godts te komen :
Hebt lief uwen Heer en uwen Godt /
Doedt uwen naesten / dit iſt tweede Gebodt /
Als u ſelven / het ſal u vromen /
Sonder eenigh ſchroomen.

Den

Den Schrift-geleerden ſprack tot Chriſtum
Ick en weet niet wie myn naeſten magh zyn :
Voort wat Chriſtus ginghe gewagen
Daer repende een man van Jericho dit geloofde /
Naer Jeruſalem daer hy wert berooft /
Van de moordenaers half doodt geſlagen /
Sonder verſagen.
t' Gebeurde daer naer in een korten tydt /
Dat daer een Prieſter en een Levyt /
Den ſelven wegh quamen ryden :
Sy ſagen hem aen maer zyn voor by gegaen.
Maer kortes daer naer een Samaritaen
Weert ontſteken met barmhertig heden
Tot dien ſteden.
Olie en Wyn in zyn wonden goot /
En verbandt die upt liefde groot /
En bracht hem op zyn peert ſonder falen /
In de herberge heeft den Weert geſeyt /
Daer zyn twee penningen / wat gy meer verleg
Als ick weder kome ſal't u betalen /
Sonder eenigh falen.
Chriſtus vraeghde deſen naer dien /
Wie magh den naeſten zyn van dien ?
Hy antwoorde Chriſto ſoo't magh blycken /
En ſpracke tot Chriſtus ſaen /
Die daer barmhertigheyt heeft gedaen /
Gaet doet oock desgelycken /
Sonder af te wycken.
Princelycke Broeders wilt verſtaen
Chriſtus by deſen Samaritaen /

En ſoeckt hier anders geen exploten:
Want hy Olie der barmhertigheyt goet /
Als wy lagen gewondt ter doodt /
Heeft zyn bloedt vergoten / Onverdrooten.

Liedt van den rijken Man, ende den armen Lazarus, by Lucas in't 16 Capit. Stem: Het daget uyt den Ooſten, &c.

DEr was een ſeer rijcken /
Man / die daer in welden ſat /
Hy heeft laten blijcken / In kleederen zijnen ſchat /
En maeckte goede cieren / 't Was zijn maniere.
Daer lagh ſeyt de Schrifture /
Een Broodt-bidder / die hiet
Lazarus voor zijn deure /
Maer eplacen men gaf hem niet /
Niemant op hem en dachte / die wat brachte.
Hy lagh vol groote ſmerten / Vol zeeren en gepijn
Niemandt en ſtreckte zijn herte /
Met broodt noch oock met wijn /
De honden tot hem keeren / Lechten zijn zeeren /
Tot barmhertigheyt ſtreckten den armen Lazarom
Soo dat de honden lechten / Zijne ſmerten cantom
Het was voor zijn pijne / Een Medecijne.
Hy en heeft niet genoten noch de kruymelen daer
Van die daer overſchoten / Van zijnder tafel klare /
En mocht hy niet gheeten / 't Zijnder verdrieten
Den rijcken Man verheven /
Hoogmoedigh Lazarum ſagh / En

En heeft hem niet gegeven die vooz zijn deure la
Soo dat Lazarus bliine / Verckte upt lijne.
Ons heeft hy niet verwozven
In zijnen grooten noodt:
Lazarus is gestozben / En in Abzahams schoc
Van de Engelen gedzagen / Al in dien dagen.
Een rijcken met zijn haben / die stierf ook kozt
hier naer / Sy hebben hem begraben / Alsin de hell
daer / Met al zijn groote welde / Hy seer bequeld
Als hy na Schzift oozkende nu in de pijne la
Soo quam ten selben stonde Dat hy Abzaham sa
En Lazarus met name / Beyde te samen.
Soo heeft hy met veel kermen /
geroepen met luyder stem /
O Vader wilt mp ontfermen /
En wilt hier daer ick ben
In mijn seer groot ellende / Lazarus sende.
Dat hy zijn vinger steke / In't kout water wan
Ick berga van gebzaken hier in den grooten bzan
En mijn tonge verkoelen / Dat ick't voele.
Abzaham wel verheben die spzack sons gedenck
Dat gy in uwen leven / Seer veel goede ontfang
Van Lazarus bzoeghen spade / Naddet quade.
Nu is hy in zijn lijden Geheel vertroost van mi
Dat gy als nu ten tijden Bepennigt: want daer z
Een seer groot onderscheyden Tusschen u beyden
Dat al die daer geraken Ter plaetse daer gy zij
Niet en mogen naken / Met bzed' Davids solyt
Elck kryght sonder verschoonen / Zijn beloonen
Noch spzack hy met bzoesheden / Die

Niet weſende geſtilt. O Vader doet my een bede /
En Lazarus ſenden wilt / In 't huys van mynen
Vader / Allegadee.

Ick heb noch vijf Gebroeders /
Seght haer op dit faiſoen /
Dat ſy als wijſe Gebroeders oprechte boete doen /
Op dat ſy niet en komen / In 't beſchroomen.

Abraham liet hem weten / Syn woordē hy weerlep / Sy hebben de Propheten en Moyſes alle bey
Willen zy die niet hooren t' Is verlooren.

Want ſoo iemant opſtonde Van den dooden voorwaer / En ick hem zenden ſonde / Sy en ſouden hy haer / hem geen geloove geven / noch verblieven.

Dit is tot een parabel van Chriſtus ſelf geleert
En houdt het voor geen fabel / dat iemant wederkeert. Om iemandt te vermanen / Soo veel manen.

Prince wilt zijn gedachtigh / Den armen in den noodt / Want Reimoetſen krachtigh / Verloſten van der doodt / Want het werck van Charitaten / Kan veel baten.

Een Hiſtori-Liedt van den Bel tot Babel.

Stem: Hy magh wel blyelijck weſen.

HOort toe met ſangen wil ick vertellen /
Van Nabuchodonoſor vreedt /
Hy deed maken een ſtellen /
Een gulden Beelt feſtigh alleen /
Was dat hoogh en ſeſſe breedt.
Dat Beelt ſtont in 't Landt van Babel / Dees

Daer [illegible] groeyn't aenſien /
Den Coninck 't en is geen fabel /
Die ontboode al zijn Notabel /
Datſe 't Beeld ſouden komen aenbien.
Een Heraut ginghdaer verhalen
t' Bevel des Coninucks leggende upt /
Dat alle Volcken en Talen /
Souden aenbidden ſonder falen /
In't aenhooren des ſpeels gelupt.
Noch verhaelde hy daer boven /
Die niet en vielen ſtil /
Om't Beeld te aenbidden en loven /
Warpen in den glorienden Oven /
Ende men dien als rebel.
Als men nu om bevenghts verſchoven /
Met Baſuynen heeft geſpeelt /
Met Trompetten / Luyten Harpen /
Sy gingen daer nederwerpen /

En aenbaden des Koninckx Beelt,
Terſtont quam daer verheven:
Caldeelſche Mannen aldaer /
Gott wilo Coninck geven /
Sepoen ſp lanck te leven /
En verſlaeghden de Joden ſwaer.
Aldus en alſoo geboden
Hebt gy o Coninckliſticken ſtaet /
Nu zyn dzy mannen der Joden /
Die en eeren niet uwen Goden /
Maer verachten uw' Maendaet.
Deſe Joden die haer ſoo poogden
Te verachten uw' groot gewelt /
Dat zyn die gy in hoogden
Hebt over die Landtſchappen Woogden
Binnen Babylon geſtelt.
Den Koninck ſpzack niet verſtoozen /
Haelde hier t'mynen gebo
Dzy Mannen bzacht men hem te vozen /
En haer namen magh men wel hoozen /
Sydzagh / Myſach / Abdenago.
Den Coninck ginghaer gebieden
Beelt 't aenbidden 't zy lief of leet /
Elſt ſpelen ſal geſchieden /
Of men ſoude ſtracks henlieden /
Werpen in den Oven heet.
Aaet ſien ſpzack hy mits deſen /
Dat Godt ſterck en vailliant /
Daer voor ſal mogen weſen /
Die u lieden ſal geneſen /
En

En verloſſen uyt myn handt.
Ouden Godt die wy ootmoedigh
In eeren houden ſpraken ſy /
Die hun ons wel behoedigh
Opt den hierigen Oven gloedigh /
En van uw' handen maken vry.
En al hier hy ons in't perſeeren /
Soo en willen wy nochtans /
Uw' Afgoot niet eeren /
Noch ons na u Beelden keeren /
Om't aenbidden ſepden dees Mans.
Den Coninck om deſe ſaken
Was ſeer toornigh bergramt /
Hy dede den Oven blaken /
Wel ſeven mael heeter maken
Dan hy eerſt mael hadde geblamt.

Hy dede ſe wel pijn geboden
Van zijn Heydyn-lieden ſterck /

Gekleet alſoo zy ſtonden /
In den oben glosdigh bevonden /
Maer Godt toonde aldaer zijn werck.
Men wierp daer in den Oven
Volſet peck en cijſen droogh /
De vlamme is doen geſtoven
Uyt Fornays / en ſchier daer boven
Negen-en-veertigh ellen hoogh.
En de vlamme ſonder ſparen
Verbrandt daer die Caldeen /
Die dooy den Oven waren /
Maer die Mannen Godts dienaren
In den Oven geen pijn en leen.
Want den Engel Godts getrouwe
Verdreef de vlamme ſeer wijdt
Uyt des Ovens benouwe
Dat daer koel was als den douwe /
Zy loofden Godt ſeer verblijt.
Den Coninck menigen tiere
Was verwondert en ſprack ick ſie
Vier Mannen in den viere /
Gaen en ſtaen los van dangiere /
De vierde al anders dan de drie.
Den Coninck riepſe met namen :
Sydrach Myſach en oock
Abdenago / ſy quamen
Sonder hinder aen haer lichamen /
Daer kleedt noch geen vier en roock.
Den Coninck die heeft gepreſen
Gode den Heere die in den hoode /

Zijn knechten hulp heeft bewesen/
Wie hem ſoude laſteren / deſen
Te doen ſterven hy geboodt.
Looft Godt hy kan zijn Vrienden
Bystaen in haer bedrijt /
Die hem uyt liefden dienden /
Hy en ſal die tot hem vlieden
In den noodt verlaten niet.

Een Schriftuerelijck Liedt van Jephta.

Stemme: Rooskens in den Mey.

IEphta een ſtrijdtbaer held vermaert /
Van een Hoere gebaert /
Was Gelaos Sone / maer kreegh daer na
Meer echtelijcke vruchten /
Als die groot waeren / ſy Jephta deden vluchten
In't Landtſchap Tob daer woonden hy /
En hem vielen by / Veel looſe lieden haer Capiteyn
Weert hy: Naer deſe tijden
Quamen de Ammoniten in't pleyn / Om te ſtrijden
Om te ſtrijden tegen Iſrael
Dus van Gilead ſnel /
Trocken de Ouderen om den Man /
Dat hy haer hoofs ſoude weſen /
En deden hem goede beloften van / Alle deſen.
Indien hy de Kinderen van Ammon /
Met Godts hulpe verwon /
Soo ſouden die van Gilead ſtaen
Onder Jephtas gebieden /

Op ſulken beloften is hy gegaen/ Met hen-lieden;
Den Coninck van Ammon hy vragen liet /
Een waeromme ſiet /
Dat hy hem quam beſtrijden vry /
Den Coninck gaf aen woorde /
Om dat Iſrael nam dat my toebt hoorde.
Als ſy quamen uyt Egypten-laut /
Met geweldigen hant/ Van Ammon aen tot Jacob
Toe / En tot aen de Jordane /
Geeft gy't weder/ t'ſtaet al in't goet Te bergane.
Jephta ontboedt goe ouſchuld klaer /
Aen door Iſrael,/ Maer
Den Coninck zijn reden niet aen en nam /
Geluyk den obſtinaten / Maer d'Heeren geeſt
Op Jephta quam / 't Synder baten.
Jephta ten ſtrijde van Miſpe track /
Beloofde en ſprack /
O Heere geeſt gyſe in mijnder handt /
En ick met vrede keere /
Eenen offer ſal ick u met brant doen / o Heere.
Soo wat uyt mijn huys deure voet /
My komt te gemoet / Dat ſal ick u offeren dan /
Alſo met d'Iſraeliten /
Door Godts genade hy verwan d'Ammoniten.
Op-dat alſoo men leſen mag/ Een ſeer groote ſlag
Dat d'Ammoniten ſeer confuys
Verlooren twintigh ſteden/ Alſoo dat Jephta weder
t'Huys / Quam met vreden.
Maer als hy voor zijn huys quam ſiet /
Och wat meerdes verſiet /

Sijn lieve Dochter hem te gemoet
Quam met Pijpen en Tamboeren /
Van vreughden mocht hem al sijn bloet/wel bevroren
Sy hadde Kinderen groot noch kleen /
Dan dees Dochter alleen /
Sy scheurde sijn kleederen en heeft gesept /
En mijn Dochters getrouwe /
Hoe buyght gy mij neder in vreughden/en in vrouwe
Want ick heb tot den Heere saen
Mijnen mondt open gedaen /
Sulcks ick niet weder-keeren en magh /
Als sijn Dochter dit hoorde /
Sy gaf verduldigh met verdrag/ sulck antwoorde.
Mijn Vader hebt gy gesproken uwen mondt
Tot den Heere in't verbondt /
Soo stel ick mij selve in uw' handt /
Doet soo gy hebt gesproken /
Naer dat u Godt den uwen vyant heeft gebroken.
Maer wilt mij toelaten alleen /
Dat ick gaen en beween /
Met mijn gespeelinnen al-om
Op de Bergen verheven /
Twee maenden lanck mijnen maeghdom/En jonck leven.
Sy gingen na Vaderlijk consent
Met haer Maeghdekens jent /
Beweenen haer maeghdelijckheyt /
De Bergen op en neder /
En op den tijdt van haer gesept/ Quam sy weder.
Den Vader voldede doen sijn beloft /
Met sijn Dochter / maer oft

In ſyn herte was droef hept niet kleen /
Bedeelt elck met verſtande /
Bedoodt / gebrandt weert ſy tot een Offerhande.
Sy en hadde noyt aen eenigh man ſchult.
En elck jaer bevult /
Vier dagen lanck verſamen haer
De Iſraelſche Maegden /
Bewoonelijck/dees maegt eerbaer / ſy beklaegden.
Dit doen van Jephta tot leeringh dient /
Door elck Chriſtelijck Vrient /
Dus weeſt getrouwe en conſtant /
Offert dat Lichaem doodigh /
En houd Godt u beloften / want een is noodigh.

Een Hiſtorl-Liedt van de Godtvruchtige Suſanna. Stemme : Alſt begint.

Een mans en vrouwen wilt doch gedachtig weſē
Van Suſanna in Babylon is geſchiet/ Al.

Al van Suſanna ſchoon/ſeer reyn en uptgeloſen
Hoe dat ſy gekomen is in ſwaer verdriet.
Sy vreesden den Heer ſy waeren Godt getrouw
Sy en haren Man upt liefde verenigt.
Maer ſy werdt belogen door twee oude Gabouwen
Soo dat menſe ſou hebben totter doodt geſteent.
Suſanna ging dagelijks in haer boomgaert baden
Om dat Sy haer waſſchen en reynigen ſou:
Daer waeren twee Rechters geſeten in den Raede
Sy verliefden op Suſanna die ſchoone Vrouw.
Deſe twee Rechters gingen eenen raet verſieren
Sy klaegden malkanderen haren noodt /
Of ſy Suſanna niet en konden ſchofferen /
Aanſie ons dan oordeelen totter doodt.
Eenen valſchen Eed willen wy daerom zweeren
Konnen wy niet volbrengen ons begeeren rals /
Dat wyſe met eenen jongelinkhebben ſien boelen
Soo komt ſy van ſtonden aen om den hals.
Sy hielde dit'er tijdt Godts geboden al reene /
Soo wie in overſpel was bekent (ſteene
Waeren't mans of vrouwen men wierpſe doot met
Dit'er overſpel is nu door't gantſche lant.
Suſanna ſprack teſſe tot haer maegden koene
En ſluyt toe al de poorten van den boomgaert rae
Want ſy ging haer waſſchen in haeren boomgaert
Alſoo ſy dagelyks gewoon was. (groene
Deſe oude Borden lagen daer verborgen/
Wanneer ſy aenſchouwen haer ſchoon lijf /
Sy quamen ge ſprongen en ſpraken ſonder ſorgen
Nu ſoo ſuldy ons tot ons geven.

Suſanna van vreeſe en konde ſy niet ſpreken /
Maer riep aen Godt den Heere met groot verdriet
Al ſouds my van ſtonden aen het hert af ſteken /
Nochtans doen ick u̇nen wille niet.
Soo ſuldy daerom ſterven riepen de onde Heeren
Wy ſullen u beklagen aen Joachim uwen Man /
Dat wy u met een Jongelinck hebben ſien boeleren
En hebben hem met gewelt gejaeght daer van.
Soo wil ick dan de doodt onſchuldigh lyden /
En houden Godts geboden uyt liefde groot /
Dan ſal ick met den Heer naermaels verblyden /
Want overſpel de arme ziele doodt.
De Ouda gingen klagen met eenen valſen grone
Tot Joachim haren Man verklaert /
Hoe datſe Suſanna in overſpel hadden bevonden /
Onder eenen Boom in haeren Boomgaert.
Suſanna wiert gevangen en deerlyck gebonden
Daer vrienden ſchreyden al klein en groot /
Dese twee valſche Rechters tegen haer ſtonden
En ſweeren Suſanna onſchuldigh ter doodt.
Suſanna wert veruveſen met groote gaweens /
Daer dese twee oude Boeven die waren verblyd/
Dat menſe ſteene ſonde ſulx was haer liefd meens
Maer Godt den Heere heeft Suſanna bevryd.
Suſanna ginghy ter doodt met weenen en karmen
Sy kuſten haren man met tranen bemint /
Ach Vrouken wenſt te vreden gy ſult niet ſterven
Spraeck daer Daniel ſoo kleyns kindt.
Hy nam de onde Boeven daer elck beſonder /
Onder wat boom ſagdy de vreu van haer

Geenen grooten Heerſchoom daer lagen ſy onder /
Den anderen ſprack onder een Peerelaer.
Gy hebt valſchelijk belogen Suſanna verheven /
Hierom ſult gy de doodt ontfaen /
Wen ſal u lieden ſteenen en brengen om het leven /
En Suſanna ſal men wyn laten gaen.
Dit ſprack Daniel tot de Heeren in't verſtrecken
Siet dat gy niemandt onſchuldigh wijſt ter doodt
Als dese twee Rechters deden om haer eer te wrecken
Of Godt ſal u plagen klein en groot. (hem
Gelooft gy hyonwkens wildy den Heer behagen
Overſpel moet gy laten tot in de doodt /
En ook gy jonge maegden wilt u eerlyck dragen
Leeft na Godts geboden t'zy klein of groot.

Een Hiſtorie-Liedt van den Afgodt Bel.

Stem: t'Vlas is van de rocken gewaeyt.

IN Babylon met onverſtande
Eert men Bel den Afgodt ſtom /
Men dient hem dagelycks off thande /
Twaelf mudde Tarw Meel en Blom /
En veertig Schapen t'eender ſom /
Vyf amen wijns dat was zijn pleghen /
Cyrus den Coninck quam hem loven
Dagelycks met zijn Edeldom.
Maer Daniel verbaest den Heere
Schynen Godt met groot oetmoet /
Den Coninck ſprack ten ſelven keere /

Hoe komt dat gy Bel geen eer en doet:
Geen Afgoden ſpraeck Daniel droet
En dien ick / maer mijn Godt dol waerde /
Schepper van hemel en van aerde:
Doen ſprack den Koninck metter ſpoet.
Dient gy Bel (dit is mijn dragen)
Niet voor eenen lebenden Godt lopael:
Siet gy niet dat hy alle dagen
Et en drinckt ſoo menigmael:
Daniel dis loegh om ſulck verhael /
En ſprack Heer Coninck gy moet weten /
Dat defen Bel niet en heeft geten /
Hy is gegoten van Metael.
Dit ded' deg Coninchs toorne rijſen /
Als Prieſters ded' hy komen ſnel /
Ende ſprack kond' gy my niet bewijſen
Dat deſe ſpijſe eet Bel /
So ſult gy de doodt ſterven fel.
Maer kont gy wel voor my doen blijcken /
Dat Bel met al den koſt gaet ſtrijcken /
So ſal dan ſterven Daniel.
Dant groote laſterlijcke dingen
Gen Bel heeft geſproken hy:
Daniel en den Coninck gingen
In Tempel waert de Prieſteren by /
Ende ſeyden / Heer Coninck ſtelt gy
Voor de ſpijſe / wy gaen buyten /
Ende wilt ſelver de deure ſluyten /
Begelen toe met uwen Sinck dry.
Den Coninck volghde dit exempel /

Daniel dedˈ zijn knechten ſaen
Met aſſchen beſtroyen al den Tempel /
De deure bezegelt was toegedaen /
De Prieſters zijn in den nacht gegaen
Met al haer Kinderen ende Vrouwen /
tʼSeventigh waren de Vrouwen /
Sy en lieten daer geen ſpijſe ſtaen.
Den Coninck quam vrij onverdroten /
Met Daniel des morgens vroegh /
De deure bezegelt ſtont noch geſloten /
Men dede die open met genoegh /
Den Coninck haeſt zijn oogen ſloegh
Naer Bel / en riep naer zijn mogen /
Bel gy zijt groot een Godt onbedrogen :
Maer Daniel die ſtondt en loegh.
Sy ſprack / Daer Coninck merckt hier beneden
Op de voet-ſtappen groot en ſmal /
Den Coninck ſprack hier hebben getreden
Mans / Wijfs en Kinderen over al /
Den Koninck ſeer toornigh beval /
Bels Prieſteren met groot verſtrangen /
Wijfs en Kinderen te vangen /
Daer quamen ſy in groot getal.
Sy moeſten wijſen die ſpeloncken /
Daer ſy door quamen in den nacht /
En hadden al ge-eten en gedroncken /
Dat daer tot tafel was gebracht /
Den Koninck liet ſe dooden ontſacht :
In Daniels macht werde Bel gegeven /

Die wert gebꝛoſten dꝛes haneden /
Vl zyheen Tempel kleen geacht.

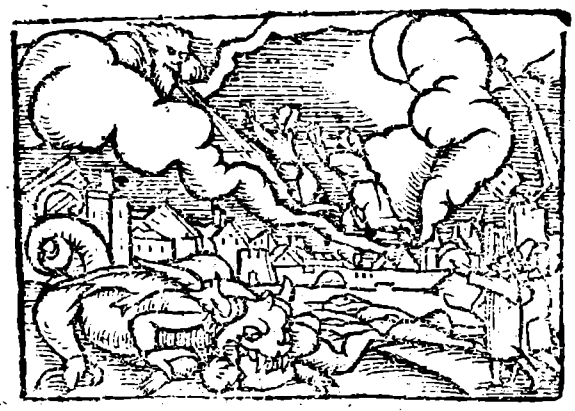

Die van Babel eerden een Dꝛake /
Den Koninck roemde op het Serpent /
Daniel ſpꝛak Heer Coninck iſt ſake
Dat gp mp wilt geben conſente /
Sonder ſpeere of ſulck inſtrument /
Sal ick den dꝛake wel doen ſterven :
Den Coninck liet hem macht verwerven /
p dede berſten den dꝛake ſent.
Die van Babel zyn opgeresen
Tegen den Coninck in't openbaer /
Sp namen Daniel gepzeſen /
En wierpen hem op de Leeuwen daer /
p lagh daer in ſes dagen / maer
Den Heer en heeft hem niet vergeten /

Voor Abakuck ſandt hy hem eten /
Den Engel bracht hem by zijn haer.
Den Coninck quam om te bemercken
Daniel op den seven-sten dagh /
En hy ſagh in den kuyl met eenen /
Daer hy Daniel ſitten ſagh :
Hy riep luyde ſonder vardzagh /
O Daniels Godt / gy zijt bevonden
Alleen Godt groot om vermonden /
Alſoo men wel oorkonden magh.
Daniel trok men uyt den kuyle /
Maer die hem wilden brengen ter doodt /
Die wierp men in der Leeuwen muylen /
Sy wierden al haest verſlonden bloodt /
Alduys is Godts genade groot
Over die hem met al haer ſinnen
Vreesen / betrouwen en beminnen /
Godt en verlaet ſe in gerucn noodt.

Een Liedt van Maria Magdalena, ende Chriſtus, met haer Suſter Martha. Op de Wyſe : Van Jonas.

IEſus die quam gegangen Tot binnen Bethanie
Daer wiert hy wel ontfangen
Van een Vrouwe Martha /
Die was de Suſter van Maria Magdalena /
Soo ick verſta die wilde wederkeeren van den que
Sy ſat aen Jeſus voeten / hoorde de woorden aen
Chriſt

Chriſti niet om verſoeten Maer Martha was be-
ten, Al om den Heer wel te ontfaen /
Sy heeft gedaen haer werck ſeer ſaen /
Dingh ſy tot Jeſum met ſulck vermaen.
Heere en neemt op geen achte /
Hoe dat myn Suſter bly / geſeten ſoet en ſachte /
Alleen laet dienen my /
Seght haer dat ſy oock doende zy /
En my ſta by: Myn hooft Chriſti
Antwoordt / Martha Martha ſeyde hy.
Sy ſorght voor veele ſaken En hebt veel onnoſelē
Maer een dingh / wilt dit wel ſmaken /
En is van noode maer Maria heeft verkoren klaer
Goedt deel erbaer / Het welck voorwaer
Noch niet en ſal genomen zijn van haer.
Wyenden laet ons verkieſen / dat koſtelijk perreel /
Dat Evangeliſch ſchoon juweel /
Volgen gheel in geeſt pziſel /
Soo wert des Heeren Naem ons een kaſteel.

Hiſtori-Liedt van den H. Patriarch Abra-
ham hoe hy zijnen eenigē Sone Iſaâc den
Heere ſoude offeren. Stem: Bidt al mans.

Hoort al gy mans en vrouwen /
Blyft ſtantvaſtigh op den Heere ſtaen /
Wilt vaſt op Godts beloften betrouwen /
Gelijck als Abraham heeft gedaen /
Godt ſprack Abraham gy ſult gaen

In't Landt Canaen ſal ick u bedyden /
Uw' Vrienden en Maeghden loyael /
Huys en hof verlaten altemael /
Daer ſal ick u ſaet gebenedyden:
Abraham en was niet verſlagen /
Hy heeft den Heer gehoorſaem geweeſt /
Te verlaten vrienden en Maegen
En heeft Abraham niet gevreeſt /
Maer hy ginghe aldaer eerſt
Verkondigen den wille des Heeren
Aen Sara zijn Huysvrou Want hy ſeyde d
ſou / Hier tegen hebben willen murmureren.
Abraham ſprack onverholen
Tot Sara zijn Vrouwe plaiſant /
Och Vrouw den Heer heeft my bevolen Te tr
Te een ander Landt / Verlaten gelyckerhan d
Sara die ſprack oock weeret geſeyden

Abraham mijn liebe Man mit-joot /
Ick gaen niet u tot in de doodt /
Laet ons den Heer gehoorſaem weſen.
Abrahams Vrienden die ſeyden
Tot Sara 't is groote ſchandt /
Dat gy nu wilt van ons ſcheyden /
En gaen dolen in een vremds Landt /
En gy en zijt daer niet bekant:
Sara ſprack / ick gaen met mijnen Heere /
Ick wil Vriend' en Maeght afgaen /
En volgen mijnen Man /
Gehoorſaemheyd dat is der Vrouwen eere.
Abraham liet zijn Vrienden praten /
Hy nam oorlof om te ſcheen /
Sy hebben't altemael verlaten / En zijn met beeſt
en been / Geſchepden al uyt Chaldeen / En ſy repe-
den onverholen / Soo laeck dat Abraham
In't Landt van Canaan quam:
Alſoo't hem was van Godt bevolen.
Och laet ons niet murmureren /
Dat wy huys en hof verlaten ſaen /
Al om het Woort des Heeren /
Dan't eens Landt in't ander te gaen /
Als Abraham heeft gedaen
Al in zijn oude dagen / Het was hem groote pijn /
Maer hy wou Godt gehoorſaem zijn /
Hy verliet zijn Vrienden en magen.
Toen riep de ſtemme des Heeren
Abraham / Abraham weeſt wel te vree /
Dant u geſlacht ſal ick vermeeren /

Vermenighvuldigen als ſandt der Ees :
O Heer ! ſeyde Abzaham / waer mee ?
Heer ſaedt hebt gy my negeben /
Een Soon myns geſlachts bequaem /
Sal weſen myn erfgenaem /
Heer Abzaham ſpzack den Heere verheven !
Een eeuwigh verbont gepzeſen
Wil ick ſtellen tuſſchen u ende my /
Dat gy ſult een Vader weſen
Over veel Volcks beloof ick dy /
Ja deſen Lande dzy / En ſal ick u niet vergeten
Dy' Supzbzouwe ydone / die ſal dat een eenen ſoon
Synen naem ſuldy Iſaac heeten.
Zijn ſaet ſal ick vermeeren
Boven de ſterren des Hemels macht /
Veel Coningen en Heeren
Sullen komen uyt zijn geſlacht /
Dit heeft Godt Abzaham toegeſacht /
Myn verbont dat ſal u bevzijden
Voor Iſaac hoogh beroemt /
En al't Volck dat naer hem komt /
Spzack Godt / ſal ick u gebenedijden.
Als Sara haren Soon ſou baren /
Boven nature dit wel onthoudt /
't Was een Vzouw van negentigh jaren /
En Abzaham was hondert jaer oudt /
Godts wonder werck aenſchouwt /
Met blijſchap hebben ſy den Heere gebeden /
Denachtſtè dag beraemt is dat kindt Iſaac geheeten
Abzaham heeft zijn Soon beſneden.

Abzaham heeft met zynen Sone
In de bzeeſe des Heeren verloſt /
Hopende op de beloften ſchoone /
Die Godt Iſaac hadde belooft /
Den Heere heeft Abzaham noch bezworen /
Want in zyne viſioene
Een ſtemme uyt den Hemel quam /
Die riep tot Abzaham /
Gy ſult Godt een Offerhands doene.
Trecht met Iſaac uwen Sone
Naer den Bergh Mozea ſonder vaer /
Waeſt u Abzaham wilt u ſpoene /
Offert uwen eenigen Sone daer /
Tot een Bzandt-offer klaer :
In den nacht is Abzaham opgeſtaen
Hy heeft zyn Ezel bereydt /
En twee knechten med' geleydt /
Hy is met Iſaac naer den Bergh gegaen.
Abzaham naer't bevel des Heers
Toogh wel dzy dagen met grooten rouw /
Doen ſagh hy de plaetſe van verre /
Waer hy zyn Soon offeren ſou /
Hy ſpzack zyn knapen trouw /
Bindt den Ezel aen deeſ boomen /
Ick gaen met mynen Sone daer heen /
Wanneer ick heb gebeen /
Sullen wy weder tot u komen.
Een buſſel houdts proens
Die hief Abzaham vander aerd /
Die gaf hy Iſaac zynen Sone /

En Abzaham dzoegh't vier ende ſweert/
Och myn lieve Vader weert/
Wegoſt Iſaac daer te ſpzeken/
Wies en hout iſſes al/ Waer ig dat men offeren ſal/
Toen ſcheen/ Abzaham zijn hert te bzeken.
Abzaham viel op zijn knien/
Sloegh zijn oogen ten Hemel minjoot/
Ick hoop den Heere ſal't voozſien/
Spzack Abzaham / lieve kindt/
Toen hy nu was ontzeut/
Den Bergh Mozea gekomen/
Heeft Abzaham aldaer/ Gemaeckt eenen Autaer
Toen heeft hy zijnen Zoon genomen.
Abzaham naer Schzifts vermonden/
Heeft Iſaac als een Lammeken ſchoon
Op den Autaer gebonden/
Om te ſlachten zijnen eenigen Soon
Abzaham gingh hem ſpoen/
En heeft zijn ſweert opgeheven/
Godts Engel heeft hem verklaert/
Abzaham ſteeckt op u ſweert
Laet Iſaac uwen Soue leven.
Den Engel Godts ſpzack upt den Troone/
Gy hebt den Heere gehoozſaem geweeſt:
Om uwen eenigen Soue
Te dooden en hebt gy niet gevzeeſt/
Abzaham ſagh daer een beeſt
Verweert in eene doozne hage/
Eenen Bock of Ram/ Die Abzaham daer nam/

En deed' zijn Offerhande naer Godts behagen
Abrahams / ſprack den Engel des Heeren/
Godt ſal u ſaedt vermenighvuldigen mees
Boven des Hemels ſterren/
Aen gelijck het ſandt der zee/
Haer vpanden ſullen ſy verteren/
In eeuwigheydt ſullen ſy verblijden/
Want gy hebt Godt gevreeſt/En gehoorſaem geweeſt / Al u geſlacht ſal Godt gebenedijden.
Abraham ſtont op upt zijn gebeden/
Hy is niet Iſaac tot zijn knapen gegaen/
Met blijſchap tot Berſabe getreden/
Daer woonde Abraham/Een rechtveerdigh man/
In't rechte geloove ſaen/ Is Abraham geſtorven/
Wees't dat wy oock ſoo deden/Wy ſonden algemeen
Met Abraham Godts Rijcke verworven.
Denckt gy Chriſtenen vroegh en ſpade
Wy zijn al van Abrahams zade:
In der eeuwigheyt gebenedijdt/ Daerom laet ons altijdt / Den Heer gehoorſaem weſen/
Godts eeuwigh Rijck plantsyt
Is ons door Abraham toegeſeyt/
Ja't dat wy Godt van herten vreeſen.

Van Jephta, Gideon, Moyſes geeſtelijcke Moraliſatie. Stem : Den Marck-graef voer over den Rhyn.

Jephta kloeck een ſtrijdbaer Held/
En Gideon vroom lof ſaems/

Met Mopſes hier by geſtelt/
Leeren ons hier ſtrijden in't velt/
Met 's Geeſt wapenen eerſame.
Daerom gy knechten van Gideon
Overlupt blaeſt u Trompetten/
Tegen 's weerelts bpanden alom/
En der boozer ſlangen Troon/
Dw' aerde Vaten wilt verpletten.
En vreeſt geenſins den Mediaenſſe/
Al is Gedeons macht kleene/
Met (weert des Geeſt verwint ſubijt/
Alluw' bpanden in't aertſche kryt/
Die Godt hier echt ſeer kleene.
Met geloobe wel gepaept
Soecht altijdts te beerven/
Die ſtadt haer Godts Vaniere in waept/
Daer Godt van zijn ſaet heeft geſaept/

Sijn bzachten macht verwarben.
Onbevreest met goeden vlijt/
Naer victorie doet verlangen/
Tot ruste als getrouwe Israelijt/
Soo wort gy van Christo gebenedijt/
En in zijn ruste ontfangen.

Een Pſalm-Liedt, Houwelyckx vermaen.

Stem: Den Nachtegael die ſongh een liet.

1 Saligh zijnſe hier op aerde levende/
Die de vreeſe Godts hier zijn aenklevende/
Die gaen in zijn wegen / te degen/
Al naer zijn woort / Soo dat behoort/
Daer zy hier hebben verkregen.
2 Den arbeyt van u hant gy hier eten ſult/
Al ſmicke gaven daer u den Heere me vervult/
En gy ſult dan mits deſen / gepreſen/
Saligh altijt/ dies verblijt/ Heer wel u van deſen
3 O Wijf gelijck een ranck vol druyven ſoet/
Die overvloedigh brenght vruchten metter ſpoet/
Is ſoo gy mooght weſen / geſeten
Een uwen want / Heer vaſt geplant/
Dit heeft den Heer hem geheeten.
4 De kinders die u Godt is toevoegende
Daer in gy meught weſen genoegende/
Als planten van Olijven / bekijven/
Een uwen dis / Sy ſtaen gewis/
Als wil u Godt gerijven.
5 Siet hoe den menſch hier wordt gebenedijdt/
Dat den Heer hem hier altijdt verblijdt

Wie kan den Heer der Heeren ſoo eeren/
Dat hy altoos / Voort zynen voos/
Zyn vreeſe wilt hanteren.
O moet gebenedyden / Godt met zyn ſtem/
Dat gy moogt ſien de goeden van Jeruſalem/
Uyt Syons uytverkoren/ Wilt hooren/ den Heer
geeſt/ Soo langh hy leeft/ Vees gratie u te voren
Dat gy meugt zyn aenſchouwende/
Kindts kinderen menigh ſouwende/
Dat ſy hier by namen verſamen / In Iſrael be
ſtaet het wel / Met vreede naer betamen.

Een Geeſtelyck Liedt: hoe Godt de werel ſtrafte. Stem: Jacob wilt hooren.

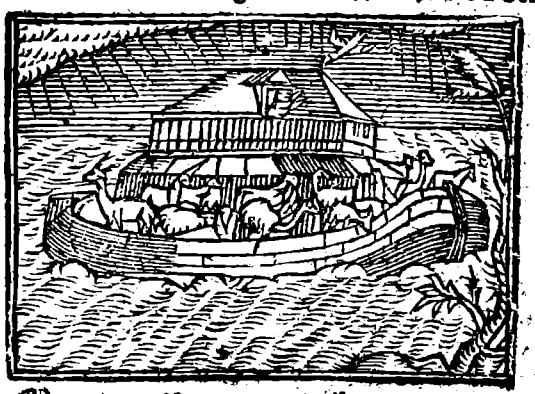

GY Mans en Vrouwen bekeert u hyſ/
In dorpen en ſteden/ En wilt niet leven als ſy
Up Noachs tyden veden/

Tot alle onkuyſheyt haer begeven/
Overdadigh gulſigh gelijck een beeſt/
Al en hadden geenen Godt geweeſt/
Als wy noch dagelijcks leven.
Met giericheyt boosheyt en bedrogh/
Dagh men hem dat volck geneeren/
Al hadde Moſe gepredicke tot noch/
Sy ſpotten met 't Woort des Heeren:
Een bracht den ander in benouwen
Jonck ende oudt was al vebel/
Niemandt leefde naer Godts bebel/
Als men dagelijckx magh aenſchouwen.
Met dronckenſchap en hoereyp
Dat de gantſche wereld ontſteken/
Godts Woordt ſtelden ſy op een zy/
Sy listen Moſe vaſt preken
Sy en achten niet op zijn leere/
Sy waren tot alle boosheyt geruſt/
Elck leefden naer zijns herten luſt/
Dat het niet een groot verſeeren.
Al van't begin der werelt ſiet/
Tot op den dagh van heden
En is nopt ſulcken grouwel geſchiet/
Om haer boosheyt die ſy deden:
Was de grouwelijcke ſonden!
Dant al in de werelt verachte/
En warender doen niet meer als acht
Achtbeesdige menſchen / bevonden.
D'Een was Noe met zijn Huys-vrouw/
En d'ander zijn dry Sonen/

Elck met haer Vrouwen getrouw/
Dat waren die acht Perſoonen/
De werelt was vol booſe knapen/
Daerom begraemden hem Godt den Heer/
Sept de Schrifture 't beſouwde hem ſeer
Dat hy hadde een menſch geſchapen.
Nu hoort eens wat den Heer tot Noe
Soo ſtrengelyck gaet gewagen/
Siet ick wil dat volck ſoo met een diluvie plag
Ick wil ſpraeck Godt Noe verkozen/
Menſchen en Beeſten ongeſweeft/
En al wat leven ontfangen heeft/
In 't water laten verſmoozen.
Daerom ſoo ſult gy gaen te werck/
Spraeck Godt door zyn vermoge/
En maken van dennen-houdt een Arck/
Al met dry ſoldeys hooge/
Dry honderd ellen langh ſult gyſe boepen/
En daer tos vyftigh ellen hoogh/
Want over al't geberghte droogh/
Sal ick dat water doen vloepen.
Boven op met een venſter klaer/
Dat gy op en toe mooght ſluyten/
Verſteckt dan de Arcke contom haer/
Van binnen en van buyten/
Om't water alſoo daer upt te keeren:
Noe heeft van klaer dennen-hout
De Arcke getimmert en opgebout/
Als haer't bevel des Heeren:
Dan alle dat reyne Noe beſpiet/

Dzÿſt in de Arcke tot ſeven paren/
Dan't onreyn gedierte ſult gy niet
Meer als een vergaren/
Spzack Godt tot Noe ſeer kloeck/
En weſen dan noch wel bedacht
Van de Vogelen in de lochs/
Dat ſelve gelÿck te doene.
Als nu de Arcke was bereyt
Seer wel naer Godts behagen/
Soo heeft den Heere Noe geſeyt/
Mozgen ſal ick de Wereldt plagen:
Dan ſult gy met uw' Wyfs-vzouwe ſaene/
En met uw' Sonen alle dzÿ/
Met haer Vzouwen bebeel ick dy/
Te ſaeme in de Arcke gaene.
Als Noe nu in de Arcke quam/
Dy was oudt ſes hondert ſaren/
Den Heer ſeer tozwigh ende gram
Liet de ſtroomen daer vergaren/
Menſchen en Beeſten al verdzoncken/
Elck een toen op zÿn knien viel
Naer Godts handt niet op en hiel
Voor datſe al verſoncken.
De ſtroomen hielden haren ganck/
Alle Cÿbiseen die werden ontſloten/
Veeft veertigh dagen en veertigh nachten lanck
ereegent en water gegoten
halven de Arcke Noe verhozen/
ie heeft de ganſche Wereldt geſneeft/
n al wat leven ontfangen heeft/

Liet Godt verſincken en verſmoozen.
Gelijck een diep dat water vloogh/
Door Godts gebodt verheven/
Boven alle geberghten hoogh/
Was de Arcke Noe gedreven/
Daer en hielp weenen noch treuren/
De doodt die niemandt ontvlien mocht/
Aas de Vogelen in de locht/
't Moeſt al de doodt beſueren.
Aldus heeft al dat wates daer
Boven alle geberghte ſtil geſtaens/
Noch hondert dagen en thien daer naer/
Dat de Wereldt was onder gegaens/
Toen ginghs Godt den Heer gedencken
Op Noe die in de Arcke was/
En hy geboodt de wateren ras/
Te dalen en te ſincken.
Een Raave ſonder verlegh/
Liet Noe uyt d'Arcke vliegen/
Maer de Raave die bleef wegh/
Toen liet hy een Duyve vliegen/
De Duyve weer door Godts vermogen
Met een Olijf tack weder quam/
Daer by Noe ſagh en vernam
Dat 't Aertrijck begoſt te droogen.
Noe die bouwden het Landt aldaer/
Veel druchten hy aenkleefde.
Noch drij hondert en vijftigh jaer
Dat hy naer de Sindvlo leefde/
Noe des Heeren ſtem bekende/

Godt maeckt met hem daer een verbont/
Dat hy ſoo langh als de weerelt ſtont/
Geen dilubie meer en ſoude ſenden.
Als gy myn boge ſpyack Godt minject/
In de wolcks ſiet blincken/
Soo ſal ick myn beloften groot/
Als dan altijdt gedincken/
Noe heeft de gratie Godts verwoyben/
Syn ouderdom was dit wel onthoudt/
Negen hondert en hſftigh jaren ondt/
Als Noe daer is geſtoyben.
Bekeert u dogh in doyden en in ſte/
Leeft niet meer als verblinden/
Als het volck by Noachs tijden ded/
't Scheen datſe geen Godt bekende/
Sy danſten en ſy ſpyongen/
Soo langh als Godts handt op haer viel/
De ſtraf des heeren niet op en hiel/
Doyr datſe al vergongen.

Den uytterſten wille, teſtamentelijck uyt het 4. Capittel Tobiæ. Stem: Venus der minne Goddinne.

TObias tot ſterben genegen/
Riep zijnen Soon en ſpyack daer tegen
Myn Kindt / beminde/
Voyt met accoyrden / Alle myn woyrden.
Als Godt myn ziel ſal hebben wegh genomen/
En't lichaem in een graf laet komen/

Soo wilt / Ock milt
Uw' Moeder dragen / Ionſt al uw' dagen.
Bout haer in weerden en in eeren/
Denckt op't perſchel en berſeeren/
Hoe ſy droegh op/
Met pijn en ſmerte / Onder haer herte.
En als ſy ſal geſtorben weſen/
Begraeft ſe neffens mp by deſen/ Altijdt met blij
En neerſtigh poogen / Houdt Godt voorooghen.
Draeght in u herte Godt almachtigh/
Soo dat gy hem altijdt gedachtigh
Zijn meught / Van jeught
Tot levens enden / t' Heimwaerts wenden.
Siet dat gy niet ten eenigen ſtonden/
Een gewillige in geen ſonden/
't Gebodt van Godt/
Wilt niet verſteken / Noch geenſints breken.
Van uwen goeden helpt den armen/
Aenſiet hen-lieden met ontfermen/
Dy dien aenſien/
Sal u geſtade Godt met genade.
Helpt neerſtigh die behoeftigh leven/
Hebt gy vele wilt vele geven/
En doet oock goedt/
Met herten reynigh / Al hebt gy weynigh.
Geeft trouwelijck al ſonder ſparen/
Soo ſult gy rechten loon vergaren/
Ter noodt de doodt/
En ſonden loſſen de aelmoeſſen.
De aelmoeſſen vol charitate

Is in der doodt een groote bate/
En troost altoos/
Seer groot beſeden / van Godt verheven:
Myn Sons wilt u ock vermoden/
Van hoereryp laet die bezyden/
Hebt een wyf reen
Wilt daer benoegen / geen meer aenkleven.
De hoovaerdy en geeft geen steden
In uw' heert noch woorden mede/ Van in't begin/
Bracht sy bederven / Daer wy om sterven.
En al die voor u arbeyden/
Terstont wilt haesten loon bereyden
En gout / Niet stout/
Van geen persoonen / Verdienste loonen.
En doet ock geen menschen geschieden
't Gunn' gy noy hadt van anders lieden/
Ter noodt / Uw' broodt/
Deelt t' alle tyden / die honger lyden.
Wilt om den naechten te bedecken/
Van uw' klesderen aentrecken/
Maer meest die geestelyck zyn begraven/
Deelt uwe gaven.
Met den sondaeren bol vermeten
Soo en wilt noch dzincken noch eten/
Maer gaet / Om rast
Den wysen dzagen / Tot allen dagen.
Danckt altyt Godt en bidt eendzachtigh/
Dat hy u wilt regeren krachtigh/
Dat zyn / al dyn
Voornemen blycke / Syn woort gelycke.

En ſorght niet Sone verheven/
Al ſijden wy een arme leven/
Voorwaer / Hier naer
Wy hebben ſullen / Van alles ten vullen.
Indien wy tot allen tijden/
Godt vreesen en de ſonden mijden/
En goet / Voor voet/
Naer eechte wy ſouden / Dit wel onthouden.

Liedt van den Babyloniſchen Toren, Gen. 11. Stem: Poliphemus aen de ſtranden.

TGots hopt Godt de Heere ſpaurde
Dat elck menſch veergroten haet:
Naer dat Godt Noach en Sonen
Niet verſchoonen / En dat in de Arcke waren
Noachs ſaet raeckt aen't vermeeren.
Een deel keeren / Naer het Oosten hier en daer/
Alwaer ſy een leeghte vanden / In de landen
Die men noemt Sinear.
Ieder ſprack tot zijnen naesten/ Waerder quaeſten
Laet ons maken hier een ſtadt/
Om voor ons een naem te honwen/
En doen bouwen / Hooghten die de lucht bewat.
Voort ſoo liet men daer ontbieden/ Timmerlieden
Met ſlaegs die quamen by/
En al wat daer helpen konden/ Wiert bevonden/
Geen ambacht en gingh daer ſteen ovens ſtellen
Niet om teelen / Men beſmeet leem en kalck/

d'Ander gingen in de Boſſen / Op de Hotſen/
Om te halen menigh balck.
En dit werck klepn van waerden/
Gingh zijn baerden/ Soo dat men'in't kozte ſagh/
Een ſeer hoogen Tozen maken/
Om te raken / Tot den Hemel met verdzagh.
Maer den Heer ſagh naer beneden/
Watſe deden / En hoe lieber jeder wzocht:
Godt die ſey / ick ſal haer ſpraken/ Anders maken
't Een' verſtont verwarzingh bzocht.
Als men hoozde roepen eenen/Bzenght ons ſteenen / Kreegh hy kalck in de plaets/
d'Ander ciep haet op naer boven / als de dooben/
Stont men daer met groot geraes.
Elck gaf verkeert antwoozde/Wat men hoozde/
't Was een bzemt en nieuwe Taet:
Geenigh menſch in't Landt men vonde/
Die verſtonde / 't ſeggen van haer altemael.
Geenigh Taet kan daer ontbzeken/ Men hoozt ſpzeken / Dupts / Hebzeus/ Frans en Latijn/
Griecks / Arabiſch op de ſteds / Engels mede
Tarters / Moozs 't moeſt al daer zijn/
Voor verwerzingh van de Spzaken
Moeſt men ſtaken/Babels eerſt en nieuw gebouw
d'Een van d'ander hem voozt ſchepden/
En verſpzepden/ Soo van een met grooten rouw.
Laet dit jeder zijn bevolen / Die noch dolen/
Steunen op de aertſche eer/
Die de werelts eer verkieſen / Waeſt verlieſen/
't Hoogh gebouw van Godt den Heer.

Scheyding van Abraham en Loth Gen. 13

Stem: Sal ick noch lanck in heete tranen.

HOe vriendelijck moet het daer weſen/
Daer Broeders ſaem eendrachtigh zijn/
En daer men ſchept eer komt geweſen
Een nieuwen haet boos fenijn:
O booſen menſch / dit is uw' wenſch/
Dat gy den haet voor vrientſchap kieſt/
En 't eeuwigh om 's werelts verlieſt.
Laet Abraham ons zijn een teecken/
Hoe dat men vrede houden moet/
Eer dat men de liefde komt te breken/
Gelijck deez wijſen Vader doet:
Als hy vernam hoe dat daer quam
Gereſen tuſſchen 't volck een haet/
Vermaent hy waerſe in beſtaet.
Als Abraham en Sara togen
Vyt Egypten naer 't Zuyden heen/
Loth voor zijns Oums liefde bewogen/
Die was in 't reyſen wel te vreen/
Abraham was rijck / Lot des gelijck/
Sy weyden 't Vee ſteets by malkaer:
Maer Loths Vee was Abrahams oock / maer
Het ſchijnt de herders tuſſchen beyde
Door jaloſy caeckten in twiſt/
Waer over dat Abraham ſeyde/
En op een harder onheyl giſt/
Den haet en dient / Tuſſchen geen vrient
Ick ben u Oom / gy zijt myn Neef/

Is reden dattet vzientſchap bleef
Geen queſti moet tuſſchen ons weſen/
Wy beyde dienen eenen Godt/
Laet ons voor ergeniſſe vzeeſen/
Wy dat wy niet en worden beſpot/
Voor onſen twiſt / Eer dat men't giſt/
Soo ſou men Godts dienſt ſchande doen/
In tyders laet ons naer vzede ſpoen.
Ick bid laet ons de queſti ſchouwen/
Want wy zijn Mannen Vzoeders t'ſaem/
Tuſſchen mijn herders / en de mwen
Moet vzede weſen naer't betaem/
Het beſte Landt / dat men opt vandt/
Kieſt dat ick ben dese in te vzeen/
Ick ſal naer d'ander wenden heen.
Weſen beſten tyde moet men uptkoopen/
Kieſt gy de rechte oft ſlincker handt/
Het gantſche Landt ſtaet voor ons open/
Dan ſal ick nemen d'ander kant/
Wy dat ons Wet / En herders mee/
In ſtilheyde wenden naer haer inſt/
Soo ſal dan haer voor vzientſchap zijn gebluſt.
Als Loth verſtont zijn Oems beemaen/
Soo heeft hy zijn optſpraeck gedaen/
Ick kies het vlack der Jordane/
En trock ſoo naer het Oſten aen/
En Abzaham in Canaan/
Die bleef woonen dese te dregh:
Alwaer hy Godts beloften kreegh.
Laet Abzaham en Loth ons leeren/

Hoe dat men vrede houden moet/
En hoe men nieuwen haet moet keeren/
Eer dat'ſe worden inne vroet:
Maer tot beſchiet / men klaerlijck ſiet/
Dat d'een dat anderen goet begeert/
Waer door de liefde in haer verkeert.

Geſchiedeniſſe van David, Nabal, Abigail. Op de Wyſe: Staet op H thoont u onverſaeght, &c.

TGouwheyt van Dauid geeft hier niet/
Als men aen den quaden Nabal ſiet/
Die geen goedt was gedachtigh/
Of zijn Gunders en al zijn Dier/
Wy't hallinghs leger wept in vre/
Bleef 't krijghs-volck heel eendrachtigh/
Waer dat het leger liggen quam/
Nabals Dier daer haer cuſte naem/
En weyden ſonder vreeſen:
Maer doen Dauid zijn dienaers ſandt/
Begeerde jets van Nabals handt/
Voor hem en mocht niet weſen.
Dauid die rijp thien knechts by een/
Gaet naer Carmeel tot Nabal heen/
Groet hem van mijnen t'wegen:
Spreeckt / vre zy u en al u huys/
Wat ſijdt van onheyl en van kruys/
Dat hem geen ramp komt tegen.

Als gy mijn groet dan hebt gedaen/
Soo ſult gy voort hem ſpreken aen/
Verhalen dit in't breede/
Hw Dee wierde by ons gewept/
En om't ganſche Negee verſtrept/
Dat wy noyt quaet en dede.
Maer ons Welt-heer Dabid ſeer groot/
Hoe wel wy't Dee hadden van noodt/
Heeft op lijf ſtraf verboden/
Soo wie u knechten of u Dee/
Of jet van uwen huys ded' lee/
Sou men datelijck doen dooden.
En als gy hem dit hadt geſept/
Heeſoeckt gy hem dan danckbaerheyt/
Dat hy u jet wilt geven
Dan't gene dat hy heeft te veel/
Voor ons Krijghs-volck ock een deel/
Dat wy behouden't leven.
Op dit gebodt gingen ſy heen/
Verhaelden Nabal Dabids reen/
Daer op hy gaf antwoorde/
Dat is Dabid voor een Man/
Die my ow mijn gunſt ſtreckt aen:
Dan hem ick noyt en hoorde.
Sou ick een jeder geven broodt/
Of mijn / of dat my oberſchoot?
Ick kreegh wel volck met hoopen/
Men vint veel knechten ſonder heer/
Die tegen reen laten haer Heer/
En ſoo op haſaert loopen.

Mijn

Mijn Heer en al dat is geſlacht/
Dat is mijn dienſt-boon toe-gedacht/
Voor u is niet ten beſten:
Ick ken den Sone Iſai niet/
Van wy een heer geen gunſt geſchiet/
Dat ſpraeck hy op het leſten.
De Jongelingen gingen voort/
Verhaelden het van woort tot woort/
't Geen' haer was wedervaren:
Waer over David ſeer verſtoort
Met zijn Krijghs-volcheren treckt voort/
Voornt voor geen menſch te ſparen.
Hoogh Nabals Vrouw wol goedt beleyt/
Die wort dit van haer knechts geſeyt/
Die op haer onheyl lette
Mijn Heer uw Man is quaet beraen/
Dat hy Davids gunſt verſmaen/
Hy ſal u huys verpletten.
Ons Heer is voor verachт goey raet/
En op zijn ſelf te veel verlaet/
Goedt raet dient voor genomen/
Op / hy / en wy komen tot niet/
Soo gy in tijdts niet voor u ſiet/
Ons naecht een droevigh ſchroomen.
Abigail door ſpreegh beleyt/
Verſoat haer Eſelen bereyt/
Heeft geſchencken genomen
Van wijn van vleſch van ander ſpijs/
Toebereyt naer haer liedes wijs/
Is tot David gekomen.

Gegroet ſoo zijt gy machtigh Heer/
Verhoort een woort u Dienſtmaeght teer/
Laet ick genaed' verwerven/
Myn Man is troots en obſtinaet/
Soo ſijck zijn naem is / is zijn daet/
Wilt ons huys niet bederven.
Ick heb u Dienaers ge ſien niet/
Danckbaerheyt ſou een u geſchiet
Zijn / had ick het geweten/
Soo waerlijck als den Heere leeft/
Om' Heer u verhinderet heeft/
Bzeckt dooz my u vermeten.
Dit huys ſal eeuwelijck beſtaen/
Die vianden ſullen vergaen/
Niemandt ſal u kwetſen/
Ontfanght o Heer deeg gift van myn/
Laet u de Jongelingen zijn/
Dit iſt dat ick haer ſchencke.
David die looft en danckt den Heer/
En zijn Abigails wijsheyt teer/
Neemt daer toe haer geſchencken/
Gaet keert nu weer in vzolijckheyt/
Dan my geen quaet gy meer verheyt
Huys ſal niemant kwetſen.
Als Nabal ſmorgens nuchteren was/
Abigail verhaelt hem tras/
Dat David had beſloten/
Hy / ick / en al dat man hier ſiet/
Niemandt van ons leefden niet/
Ons bloedt ſou zijn vergoten.

Als

Als David had u reen verſtaen/
Dat gy zijn bede ginght verſmaen/
Spraeck hy met toornigheden/
Ja ſeden gorde op zijn ſwaerts/
Dat wierdt gedaen merder haest/
En quamen naer ons tsaden.
Niet een [dat ſey des Coninckx Soon]
En ſal men ſparen / maer al doon/
Men ſal den ſmaet vergelden:
Maer ick toogh hem terſtont te gemoet/
Met ſoete woon biel hem te boet/
En David geruſt ſtelden.
Nabal dis hoort dees reden aen/
Verſchrickt herde heeft zijn hert onvaen/
Een ſieckt heeft hy verwonnen/
Hy gaet van ner tot ner meer af/
En wenſchte dickmael om het graf/
En is doen hoorts geſtorven.
Als David dit van Nabal hoort/
Soo ſendt hy ſtracks zijn dienaers voort/
Soeckt Abigail te trouwen/
Die tot zijn dienſte haer bereyt/
En wort tot David toegeleyt/
Hy maeckt haer zijn Hupsvrouwe.

Van Abſalon des Coninckx Davids Soon.

Stem: Beroemt u vry bataviſch volck.

Als David was in Iſrael
Op 's Coninckrijcken ſtoel geſeten/
Heeft Abſalon met boos opſtel/

De kindelijcke plicht vergeten/
Door verſuchт was het herte quaedt
Verſtockt door Satans booſen raedt.
Of David ſchoon met ſoet gelaet/
Door Vaders liefd' hem ſoecht te winnen/
Maer Abſalon boos obſtinaet
Gaet noch veel meerder quaet beginnen/
Door Architophels loos practijck
Moeſt David vluchten uyt het Rijck.
Den Jongelinck dan deught misluyt/
Rijght in der haeſt een deel Krijghs-knechten
Wat't Leger eyſcht maeckt hy bereyt/
Om ſoo zijn Vader te bevechten/
Maer Godes Geeſt op David bleef
Was door zijn Soon te gronde dreef.
In't woud Ephzim den ſtrijt begon/
Beplant veel dicht van Eycke boomen/

Door het woudt des daeghs meer volck verſlon/
Als door het ſwaert is omgekomen/
En Abſalon door dit gerucht
Met ſchrick geeint op een Mupl de vlucht.
Een Jongelinck die vluchtigh vecht
Met 't tuyge hooft die bleef daer hangen/
En Joab dis heeft door zijnen knecht/
In 't machtigh herp de eydinge ontfangen.
Alwaer hy Coninckx laſt verbroeckt/
En hem al hange nde doorſteeckt.
Als Joab dit nu had begaen/
Achimaaz wilt de tydingh brengen/
Maer Chuſi had den laſt ontfaen/
door dien't Joab hem liet aenſeggen/
En David hielt met goedt voordacht
Steeds op de poorte goede wacht.
Maer als David de tydingh hadt
dat Abſalon ſoo was gebleven/
Zijn heert met grooten druck beſat/
Hy kon het Joab niet vergeven/
hy riep vaſt Abſalon mijn Soon/
Ach! had-men mp door u gaen doon:
Een booſen menſch tot wraeck geſint/
En kan deeſ doodt nimmer vergeven/
hy belaſt Salomon zijn Kindt/
De moordt te wreken naer zijn leven/
En Joab heeft doodt ſtraf ontfaen/
Als davids leven was gedaen.
Oorlof dan Kinders wie gy zijt/
Benijnt de deughd / ſchouwt ſulck verzijden/

En hebt nopt cast tot Ouders ſtrijt/
Siet hoe den Heer haer oost verdrijven/
Want Godt en wilt het quaet doen niet/
Maer loſt de vromen upt verdriet.

Liet op Salomons eerſte Oordeel, ſiet 't 1. Boeck der Coningen, Cap. 3. Stemme: Ick ginch op eenen morgen, &c.

Doe David was getreden
Godts kaen die jeder vreeſt/
Heeft Salomon gebeden / Om Godts wijſen geeſt
Het welck hy van Godt heeft ontfaen: Want voor
of naer zijn tijden / Nopt wijſen heeft ontſtaen
Nopt Coninck gaf ſententie/
Voorwaer al ſoo geſchiet gedaen:
Twee hoeren maken mentie/
vraegen haer klacht en aen /

Heer Coninck let was is geſchiet/
Te nacht waren wy t'ſamen/
Daer voor ons quam verdziet.
't Is dzy dagen geleden/Dat wy verloſten h
Dees dzouw door dottigheden/
Te nacht haer kindt doodt lep/
Ick lagh ſeer ſoet en ſacht en ſliep / Maer
ſy wozde wacker / Haeſtigh van't bedde liep.
Sy met behendigheden/Dat aen haer doods k
Komt naer myn bed toe treden/
En neemt myn Soon bemint/
Sy lept het op haer bedde neer/
Waer doodt gelegen ſchaepje/
Dat dzenghtſe my doen weer.
Door moederlijck medoogen/
Als my den ſlaep ontgingh/
Met half geſloten oogen/ Voel ick verandering
Ick ſtack den tepel in't kindt zyn mondt/
Ick ſchzick en riep ſeer luyde/
Toen ick dit kindt doodt vont.
Toen de Son klom naer hooge/
En den dag verſchoen Ick ſagh ick was bedzogi
Ick riep waer willet heer?
O dieſegh van myn vleeſch en bloedt/
Doodts ſchzick gy op my jaget/
Myn kindt gy geben moet.
Maer zy gelijck uyt ſinnigh/
Gaet deughdens ſpoor voorby/
Sy soept en toont haer binnigh/
En hout dat kindt van my:

O wyſen Vorſt let op myn klacht. Doet gy myn kindt weer geven / Dat ſy ſtal deſes nacht.
De andere Vrouw daer tegen/
Spraeck Heer ten is ſoo niet/
Maer kindt is doodt gelegen/Dit is het myne ſiet/
Het is het uwe ſeyde de ander weer/ Het myn is noch in't leven / Het uwe leydt voor u neer.
Den Coninck geeft antwoorde/ Gy ſtrijdt hier tegen een / de een ſeyt het kindt u hoorde/
De ander ſeyt weer neen/
Ja haelt een ſweert ſcherp ſnijdende wel / Deele het levende in twee ſtucken/Elck de helft hebbe ſel.
De Moeder van het levende die hoort dit vonnis aen / Sy duyghde voor hem al bevonde/
Ick wil dan het kindt afſtaen/
Het is het hare maer niet het myn / Laet haer kindt levende blijven/ Ick wil geen moorſter zijn.
De andes ſnoode ſpinne/bevheugde door dit woort
Spraeck laat het maer beginne/Idee de helft hoort
Het kindt is uwe noch het myne niet/
Waer upt den wyſen Coninck de rechts moeder ſiet.
Men hoort den Coninck ſpreken/
het eerſte vonnis daer/Syn wijshept heeft gebleken / hy geeft het kindt aen haer/
hy ſeyde / o Vrouwe daer is u kindt / Gy ſuls het levende houwen ick weet gy de Moeder bint.
Dit oordeel is geprefen/ Vermaert door ganſche Landt/Elck ging den Coninck vreſen/Sagen dat Godes hant/hem had begaeft met wijshept groot
Syn wijshept is gebleken tot ende van zijn doodt

Geeſtelijk Geſangh op't ſtout beſtaen d'eerbare Weduwe Judith in't onthoo den van Holofernus. Stem: Jephta een ſtrijdtbaer Heldt, &c.

ALs Nabuchodonoſor vreest / Arphar verta
En brenght zijn Landt en Ste tot niet/
Was hy noch niet te vreden/
Hy eyscht het alles tot zijn gebiedt Tegen re
Holofernus zijn Hooftman groot / Hy ſtre
ontboodt / Sept neemt my al de ſteden in/
die liggen tegen't weſten / En al die wederſ
mijnen ſin / Wreckt haer vreten.
Hy gaet naer't Coninckrijck woort/Met K
hoort / En brenght veel Wijcken tot zijn wil/
't Volck met een ſchrick ontfangen/
Verbaden hem hielden haer ſtil/Hem ontfan
Maer Iſrael die hem niet kent/ Haer tot
went / En maken haer plaetſen vaſt/
Daer hy eerſt moet aenkomen / Niemandt op
bevelen paſt / Noch niet ſchroomen.
Maer hy verhaert in hoogheyt groot/Haer n
quam / En hem met al zijn Krijghs-lup ſept
Om Iſrael te krincken / Op de gebergte t
verſtrept / Nam haer 't drincken.
Bethulien 't was al in rouw / Van We
Vrouw / Haer water waren ſpoedt quyt/
De fonteyne hy beſetten/Tot Godt was jan
en gebeyt/ Voor't ontſetten.

Men liep tot d'Oversten van de ſtadt/ Elck wiſt
noen wat / 't Gemeente riep met ſtemme lupt/
Wat wilt gy ons doen ſterven? Ons kinders ge-
en tot een bupt / t' Ons bederven.

Koept Nabuchodonoſor aen / Wy zÿn gedaen/
Dus leven is anders tot niet/
Hier baet niet veel te dencken / Wy ſal ons hel-
pen upt verdziet / 't leven ſchencken.

Maer Oſias die d'oudſte was / Spzack op
nit pas / O Mannen Bzoeders hebt gedult/
Wilt noch vÿf dagen wachten / Godt kan vergee-
nen onſe ſchult / 't Leedt verſachten.

En gaet deſe tÿdt hulp'loos voozby/ Soo ſullen
wy / Holofernus vallen te voet/
Dat ons kinderen en vzouwen / En wy mogen
recken met ſpoet / 't Leven houwen.

Judith die heeft haeſt dit verſtaen/ Spzak d'ou-
den aen/ Wat ſtelt gy uwen Schepper wet?
Wepaelt gy zÿne wercken? Dat gy ons deſe
vÿf dagen ſet t' ons opwercken.

Voozt Mannen hoozt naer my een woozt/ ſtaet
voor de poozt/ Dat ick met myne Maeght uytgae
En bidt den Heer der Heeren/ dat hy het gens ick
verſtae / 't Beſt wil keeren.

Judith voor den Heer trat / Hem vierigh
badt: O Heer! laet door een Vzouwe handt/
Den Aſſiers Negen krachtigh/ Gebracht worden
tot ſpot en ſchant / O Godt machtigh.

Als ſp dē Heer dus had gebeen/ Soo ginge heen
Selfck een maeght in maeghden ſtaet:

De wachters haer ſtracks bingen/ die haer na
Krijghs-lup wijſen raedt / d' Hooftman bzengt
Als Holofernus ſagh dese maeght/ Sp hem b
hoeght : O ſchoone Son beelt van hei Landt/
Wat heeft u hier doen komen ? En komt gewi
ligh in ons handt / Sonder ſchroomen.

Geen grooter noodt o Heere mijn / En kand
zijn / Dat heyligh Offer ſlacht men al/
Om't bloedt voor wijn te drincken : Haer ſond
zijn ſonder getal / 't doet-haer ſtincken.

Ick weet dat gy in kozten tijdt / Haer meeſt
zijt / Dat ſy en al haer groote ſchat/
Haeſt in u handen caken / Daerom heb ick u
upt de ſtadt : Wegh gaen maken.

Sp wijſt haer ſtracks een kamer aen / Om
gaen / Tot haerder luſt van dranck en ſpijs/
Epſcht ick ſal u doen geven : Ick danck u He
't is ons geen wijs/ Dit 's wy bleven.

'k Heb olie wijn bijgen en meel / Van alles u
heel / Eer dat op is ſoo ſal den Heer/
Sijn werck in my volbzengen : O Hozſt laet
dat ick Godts eer / En lof ſingen.

Sp conſenteert dan ſtonde aen/ Dat ſy mag ge
Dzy dagen la ck doen haer gebeden/ Dat leg er op
neere/ Sy gaet en neemt haer dienſtmaeght m
Tooft den Heere.

Maer Judits tongh en lodder oogh/ Dem h
bedzogh / Dat hy geheelijck met zijn ſin
Bleef in haer liefde hangen/ En hy begeerde
zijn min / Haer t'ontfangen.

Sy (ſoo het ſchijnt) tot hem berept/ Hem niet
ſept / Als tot zijn dienſt gewilligh berept/
danckt hem booz doen eere/
met hem aen zijn tafel eet / 't Zijn oneere.
Hy dzinckt veel meerder alſt hem luſt/Gaet tot
enſt / En Judith bolght ter kamer in/
jn dienaers ſtracks uptreden/ Judith die doet
t hert en ſin / Godt gebeden.
Sy grijpt zijn ſweert/'t Gon' hingh aldaer/Dat
n bp't haer/ En ſlaet het hooft daer van het iſſ
ozt in een ſack geſteken / Gaet naer de ſtadt
t haer jonck wnf / Toont dit teecken.
De Oudſten komen booz by een/ Met groot en
en / Judith die roems daedt van Godt /
pt Mannen hooze mp ſpreken/ Daer Delt-heer
zeracht tot ſpot / Wilt u bzeken.
het hooft dat ick u bzengh tot hant/ Een muer
ught upt / En trecht op d'Aſſiers Tegen aen/
hzick ſal haer heel herte beſeeren / Zijn doodt
u haer doen berſtaen / En verpletten.
Smozgens in't rijſen van de ſon het bolck begon
et luſt de ſtadt te trecken upt
d'Aſſiers vernamen / Spraken met hoogh
t dient geſtupt / 't haer be'chamen.
Naer als ſy Holofernis groot/daer ſagen doot
Verſlagen heer was ſonder raedt/
et ſchzick ſy heneu vloden/
ael dooz Godts genaedt / Daer moeſt dooden
Judith die ſinghe aen Hees een liet/Van't een
hiet was dooz Godts hant in Godts Geeſt/

Die Iſraël verheſte/ Die't moedigh herte maecken bevreeſt Dat gene haer treſte.
Hooft met Judith onſen Godt/ Die tot een ſpot/
Des vreeden Coninckx Leger bracht/
Dat Iſraël moet gedencken / Die in den noodt
Godts hulpe verwacht / Niet ſal krencken.

---

d'Onthoofdinge van Joannes den Dooper.

Matt. 14. 4. Marc. 6 18. Luc. 3 19. Stem.
Geeft my te drincken naer mijnen, &c.

Joannes die Godts ſuyver woort/
Oprechtelijck de Heyden leerden/
Als hy Herodes bloedt-ſchant hoort/
Soo waſt dat hy haeſt hem keerden/
Naer den Vier Hoofſt ende begeerden
Te ſtraffen deſe duyle daedt/
Den luſt zijn echtbaerheyt verheerden/
Waerom Joannes quam in haet.
Joannes hy Herodes gaet/
En ſprack: Heer Coninck quaden maten
In't gantſche Landt gy hoozen laet/
Gy wozt verſoent van uw dienaeren/
Vermaeckt een hzoff en groot beſwaren/
Om dat gy uwe Suſter treut/
Die een ſt met uw Broeder ſingh paeren/
En nu hooz uwe Vzouwe houdt.
G. die als Coninck wetten geeft/
En ſtraffe de gene die uw wetb breken/
Denckt in wat verpligheyt gy leeft/

In ſnoode ſonde gaat gy u ſteken/
Heer Coninck ſchouwt dees quade teken/
Wie God den Heer u ſtraffen ſal/
Uw' bloedt-ſchaut ſal hy op u wreken/
Uw' huys en u bederven al.
Herodes wreeft Joannem ſeer/
Die hy ontſiet om hem te doden/
Maer als zijn hooftendagh quam weer/
Soo ſendt den Coninck upt veel Boden/
En doet zijn maeſte Heeren noden/
Op zijn Gaboorte en blijde Feeſt/
Daer eher dat ondes de Faden/
En ganſche hof is vreughde geweeſt.
Herodes Wroudens dochter treet
Hy haer Vom daer hy ſat in vreughden
Op't ſchoonſt verciert en net gekleet
Met haer Kraet-maeghden hol van jeughden/
Al danſende haer Vom verhoughden/
Zyzaek / epſcht al wat gy en begeert/
Maer haer Moeder hol ongeughden/
Die had haer al een epſch geleert.
Heer Coninck laet my dan het hooft
Joannis in een ſchotel langen/
Gy hebt my eenen epſch beloft/
Gebiedt dat ick mijn epſch ontfangen/
Den Coninck wiert bedroft en bange:
Doch om den eedt hy hem gedaen/
Is den Scherp-rechter met herſtrangen
Voort naer den Kercker toegegaen.
Daer hy Joannes / naer zijn laft/

Terſtont het leven heeft benomen/
Met hooft dat haer waer toegepaſt/
Werd ſy in een ſchotel bekomen/
En gaf haer Moeder ſonder ſchromen/
Die oorſaeck was van al dit quaet/
Maer Godt die alles cerght doet komen/
Verdoes noch ſtraffen laet.

Klaegh-Liedt van Dina, Dochter van den Eertz-Vader Jacob. Stemme: C'eſt un amant, ouvre la porte.

INdien oyt Maeght haer droeve klachten
Vermoght te brengen aen den dagh/
Ick ben het die geheele nachten/
Ick ben een Maeght die klagen magh:
Ick was een bloemtje dees ontloken/
Ick was een roosje noyt gepluckt:
Dan vrijen was my noyt geſproken/
Door liefde was ick noyt verzuckt.
Ick ginghe de Dochters van den Lande/
Ick ginghe by een vremde ſtadt:
Op ſiet! daer bleef myn oogh te ſtande/
Eer't jemandt wiſt was ick gevat.
Den jongen Prins in min ontſteken/
Die quam aen my zijn gunſte bien/
Ick onbewuſt in hoftſche treken/
Ginghe met hem om het Hof te ſien.
De Maeghden die ontrent my waren/
Die gaf men vaſt een ſoete praet/

Ach! ſy noch in haer domme jaren/
En ſien niet watter omme gaet.
Ick weet in ſtilheydt wegh genomen/
En ick weet niet waer geruckt:
En eer ick weder mocht' komen/
Soo was myn bloemtje eylaes gepluckt.
Ick was bedroeft in al myn ſinnen/
Maer hy boot my zyn rechte handt/
En ſwoer hy ſou my eenwigh minnen/
Hy ſou my eenwigh zyn verpant.
Dies om myn droef heyt af te weeren/
Sondt ſtracks zyn Vader uyt de ſtadt/
En liet in Echte myn begeeren/
En biedt ons eer en groote ſchat.
O Broeders vol onwyſe ſueren!
Die niet als bloedt en draeck en doorſt/
Sy doet de ſtadt de doodt beſueren/
En in de ſtadt den jongen Dorſt.
Daer leyt den Vader doodt geſlagen/
Daer leydt den Sone nebens hem/
Daer hoort men duyſent Vrouwen klagen/
Maer boven al myn droeve ſtem.
Wat ginghy u aen / o rouwe gaſten/
Te komen tot ſoo dreeden bondt/
En ſoo geweldigh aen te taſten/
Die my alleen bereeden kondt.
Ick ware nu als Coninginne
Gekroont in Sirhems hooge Saal/
Ick leefde nu in echte minne/
Maer sy verdroot het al ſo maal.

Nu moet ick al mijn leven treuren/
Gelijck een Turtelduyfje plagh/
Geen Vrient geen Man ſal my gebeuren/
Och waer dit an mijn leſten dagh.
O bloedigh ſwaert van bzeede menſchen/
Waerom doch hebje my geſpaert?
Ach! nu en heb ick niet te menſchen
Als in de doodt te zijn gepaert.
Nu Vrijſters wilt deeg leg ontbonden/
En weeſt geleert dooz mijne pijn/
Dat ghy beneen ende goede bzouwen
En moeten niet uythuyſigh zijn.

Chriſtus die ſpyſt vyf duyſent menſchē me
vyf Gerſte Brooden, ende twee Viſſchen
vergaedert van het overſchot twaelf voll
korven, ſiet Matt. 14 13. Marc. 6. 36
Op de Wyſe: O ſaligh heyligh bethlehem

AAs Chriſtus hoort Joannes doodt/
Ginck hy met zijn Diſcipels baren/
Alwaer hem volght een ſchare groot/
Daer hy Godts Woordt haer gaet verklaren.
Maer onder dies den avondt quam/
Soo dat men let op de ſchapen/
En nie mondt boerſel met hem nam/
De meeſte menſchen hongerigh waren.
Soo haeſt den dagh haer eynde nam/
En dat de Son in't Weſt ginghonder/
De Diſcipelen tot Chriſtus quam/

En ſpraken elck in 't beſonder.
O Heer laet doch de ſchaere gaen/
Want hier is voor haer niet ten beſten/
Geen voetſel om het lijf te verſaen/
En ſtuerſe naer de Veſten.
't Was jammer dat dees groote ſchaer/
In 't woeſte Landt ſou moeten blijven:
Chriſtus ſprack geeft ſpijſe aen haer/
Om dat ſy haer honger verdrijven.
Haer ſpraken ſy hier en is niet/
Of ſullen wy voor haer broodt koopen:
Twee hondert penningen doogh ſiet/
Kan niet verſaeden deſe hoopen.
Vijf Gerſte Broden zijn hier wel/
Twee Viſſchen: maer 't is al niet met alle/
Den Heer ſprack haer voort neder ſtelt/
En dat by bpftigh in getalle.
Den Heer die neemt de brooden aen/
Hy ſegentſe en ſiet naer boven:
O Vader / wilt my doogh bystaen/
Op dat dees ſchaer u wonder loven.
Hy breckt het broodt en Viſſchen daer/
Dat zijne Diſcipels ondeelen/
Al datter was verſadight waer/
Wilt 's Heeren lof op Harpen ſpelen.
Vijf dupſent mannen ſoo men leeſt/
Behalven Kinderen en Vrouwen:
Soo groot is daer de Schaer geweeſt/
Noch gingh men daer veel oberhouwen.
Twaelf korven daer noch overſchoot/

Van dees twee Viſſchen en vijf Brooden/
O Heer uw' werck is wonder groot/
Die gy verhoonde aen de Joden.
O ſnoo verſtrickt en booſe Joon/
Koſt gy door dit u niet bekeeren/
Moeſt gy noch u Meſſiam doon/
Die u het eeuwigh ſtrafs gingh leeren.

Chriſtus na ſijn Lydē opgeſtaen zynde, verſchynt twee vā ſijn Diſcipelen, gaende na Emaus. Luc. 24. 13. Stem: O ſchepper ſiel

WAnneer men ſiet Chriſti wonder werckē
Moet men neerſtigh marckē/
En ſlaen op alles acht/
't Gen' hy gebiet daer in moet men ſtercken/
Treen geen ander perckē/ Van die naer't leve
tracht/ Chriſtus heeft voor ons geleden/
Duyvels macht met voet getreden/
Toen hem de Joon/ Onſchuldigh lieten doon.
Maer op den tijdt die hy ſelfs voor deſen/
As hy op gereſen/ Als heerſcher van de doodt/
Hy wint den ſtrijt/ De Wachters vol van vreeſe
Schijnen doodt te weſen/ Van ſchrick en groote
noodt/ Als den Engel is gekomen/
Heeft den ſteen van't graf genomen/
Hy treet daer uyt/ met groot gelupt:
Hy gaet voort heen wandelen zijnen wegen/
Door heen komen tegen/ Van zijn Diſcipels goe

die met haer twee naer Emaus wilds weſen/
Sy waren vol vreeſen / Als Chriſtus haer verſchoen / Sy doet eerſt haer oogen keeren/
dat ſy niet kenn en haer Heere:
Hy ſprackſe aen / Met een goet bemaen.
Wrede zy u / hoe zijt gy bey dus droevigh:
dat gy bent mismoedigh wat is u doch geſchiet:
of bent gy nu dan't een of d'ander behoevigh:
den Heer is goedigh / Hy heelt haeſt u verdriet
die op Godt den Heer betrouwen/
helpt hy haeſt uyt haer benauwen/
diemandt vergaet/ die op zijnen Schepper ſtaet.
Maer Cleophas antwoorde naer zijn behagen/
en begon te vragen / of hy dan niet en wiſt/
dat datter was geſchiet door Joden lagen/
veel voorleen dry dagen: Chriſtus die verſlagt
dat iſt: Zijt gy dan een vremdelinck een:
door Jeſus van Nazareene
ebben ſy ſnoodt / Onſchuldigh gedoodt.
Die een Prophet ſeer krachtigh was in daden/
ebben ſy verraden: En heden iſt den tijdt
die hy ons dede tot haerder ſmaden/
zijn en ſonder ſchaden / Verrijſen ſou verblijdt:
Nack zijn ons Vrouwen verſchoven:
ngen Chriſtus gaet voor heenen/
oo dat wy zijn / Met vreughden en met pijn.
Hy ſprack haer aen/ zijt gy niet meer erbaren/
ginct te verklaren/ En lept de Schrift haer uyt
Chriſtus moeſt gaen voor u in doodts beſwaren/

Moyſes heeft dit wel geweten/
't Woordt geleert by de Propheten/
En wyſt haer aen/ wat gen' hem was gedaen.
Maer als hy quam met haer by Emaus tsel
Viel hy hem voor teden/ Of hy noch verder w
Maer elck hem nam / En hebben hem gebed
En hem ingaen beden / dat hy daer blyven sou
Daer hy is om wat te eten met haer aen tafel gese
Daer sy hem ſtracks / Kenden als hy voor haer
Hy ontquam haer door zyn god'lyck vermoge
Uyt haer alder oogen/ dat niemandt hem en sag
Tegen malkanders spraken sy met mesdoogen/
Tot en wy't sagen toogen/ Wandelen met beklag
Branden onſe herten t'ſamen/
Soo haeſt wy den Heer vernamen/
Wie't nu heeft voldaen : dat op hem lagh gelaen

Lof-geſangh uyt het nieuwe Teſtament, o
Geboorte Jeſu Chriſti Luc. in't 2. Cap.
Stemme: Myn ziele wilt, &c.

DE Weereld van Auguſto was beſchreven/
Dat jeder zyn ſtadt ſou ſchattingh geven:
Dies Joſeph van Naſareth / en voort
Naer Bethlehem / alſoo was geſproken
Uyt Davids ſtam en adelycke loten:
Om te voldoen ſyn plicht en 's Keyſers woordt.
Hy nam met ſigh ſyn Vrouw de onder trouw
Maria die bevrucht en baren ſouw

Want haren tyot dis quam nu op tes handt)
Sp haerde daer haer eerſt gebozen Sone
En lepde hem ſtrackr in windels en ten toone/
In eene Krib' want ſy geen plaetſe vant.
De herbergh was beſet en geen plaets open/
Dies meeſt ſy wel upt noot tes ſtal in loopen.
Om heuſelijck haer te ſchuplen upt den dzangh
De herders dis haer kud' by nachten hoeden/
Een greues weghs dit wonder werck vermoedem
Dis waren dooz't geſicht wonder bangh.
Een Engel Godts dis quam ſi gh daer vertoogen
In heerlijckheyt en klaerheyt booz haer oogen/
En ſpzack tot hun weeſt hertigh niet bebzeeſt/
Ick ſegge u aen een overblijde mare/
Die overkomen ſal der Volckeren ſchare/
Dies zijt verheugh t upt ziel en in den geeſt.
Want heden is uw' ſaligheyt gebozen/

uw' Heylandt langh van Godt uytverkozen:
Die Chriſtus Heer leydt nu in Davids ſtadt/
Dit teecken iſt / gy ſult hem ſien ontwonden/
In een krib / in doecken ſlecht gebonden/
Wel ſaligh is hy die dit wonder dat.
Stracks quam een glans/ een cop van Hemel
boden/ Met lof-geſangh die ſy der quamen roode
En ſongen eere ſy den hoogen Godt/
Vrede op der aerd' den menſch van ouwe dagen/
In alle menſchen een goedt wel behagen/
Want gy verkryght hier een hooghweerdigh lot.
Na dat nu 't heyr der Engelen was verdwene
De herders ſtracks te Bethlehem verſchenen/
Om te ſien de bliſſchap hun geopenbaert/
Daer vonden ſy Maria en Joſeph beyde/
En 't Kindeken dat in de krib lagh leyde/
De waerheyt ſelfs van 't gen' hun was verklae
De vreught was groot ſy koſt niet zijn verhole
Sy vreyden 't nyt waer 't mogelyck tot Polen/
Al 't geen van hun gehoort was en geſien/
Waer over elck was in de ziel verwondert/
Als een ſaeck die uyt den Hemel dondert/
Dat Godt die heyl voor jeder liet geſchien.
Maria hielt dit alles in gedachten/
Sy loofden Godt uyt ziel en al haer krachten/
Die 't overweegh in ſtille nedrigheyt.
De herders nu in alle vreught ontbonden/
Reden over al des Heeren lof verkonden/
En preſen Iſraels Godt van eewigheyt;

Een nieuw Liedeken, hoe Zacheus op den Vyge boom klam, ende hoe Chriſtus hem riep, ende in ſijnen huyſe logeerde. Op de Wyſe: Den vogelen in den wouden, &c.

EEn nieuw Liedt tot vreughts vergheeren/
Wil ick ons ſingen gaen/
Van des Heers wonder wercken/
Die Chriſtus heeft gedaen/
Hoe dat hy heeft beweſen/
Sijn liefde diligent/
Om de ſondaers te geneſen/
Die in ſonden leven verblent:
Chriſtus den Heer der Heeren/
Hy de ſondaers heeft verkeert/
Dat ſy haer ſouden bekeeren/
Alſoot ootmoedigh geleert/
Want om die te ontfangen/
In genade was hy bereyt/
Het bleeck doen hy quam gegangen/
Tot Jericho ſoo Lucas ſeyt.
Siet eenen Man naer Schrifte vermanen/
Die Zacheus hiet/
Een Prince der Publicanen/
Een rijck van goede ſiet/
Maer was kleyn van perſoone/
En begeerde den Heere te ſien/
Maer om die groote ſchare idoone/
En kost het hem niet geſchien.
Doen liep hy met haeſten voren/

Bybelſche Liedekens.

Wyt de ſchaer wilt het verſtaen/
Aldaer Chriſto verkoren
Voorhy moeſt paſſeren gaen/
Is hy aldaer gekomnen
Op eenen wilden Vygenboom ras/
Om dat hy niet ſou zyn verzommen/
Want daes een groote ſchaers was.
Want hy hadde groot verlangen
Om Chriſto te ſien voorwaer/
Toen quam den Heere gegangen/
En ſpraeck met woorden klaer/
Zacheus komt beneden/
D naeckt blyſchap prophs/
Want ick wille als heden/
By u nemen logijs.
Dies Zacheus ſeer ſpoedigh/
Quam haeſtelyck af gegaen/
En heeft Chriſtum ootmoedigh
Seer blydelyck ontfaen/
Dies de Phariſeen
Spraken op't ſelve pas/
Dat den Heer rechtveerdigh by een
Sondigh menſch geherberght was.
Zacheus met ootmoedt/
Spraeck doen tot Chriſtus ſoet/
Siet Heer de helft van myn goedt/
Gheve ick den armen hroet/
Hebbe ick yet onrechtveerdigh/
Iemants huyſen of ſteen/
Dat wil ick ſeer wilherdigh.

Vier dobbel weder geen.
Toen heeft Chriſtus geprezen/
Tot Zacheus trooſtelijck geſeyt:
Heden is den huyſe van deſen
Nu geſchiet ſalighept/
Om dat dit is van den ſade/
Een Sone van Abraham/
Om die te ſoecken vroegh en ſpaes/
Den Sone des menſchen quam.
Den Sone Godts uytverkoren/
Quam in de werelt bient:
Om te ſoecken dat was verloren/
En ſaligh te maken bekent/
Dit heeft Chriſtus altijdt beleden/
Soo daer geſchreven ſtaet/
Wilt zijn voet-paden treden/
Een ſchoon licht voor u gaet.
O Broeders alle-gare/
Voort daer des Heeren vermaen:
Hoopt upt de booſe ſchare
Soo Zacheus heeft gedaen/
Klimt op den boom bol trouwen/
Ontfanght een blijde maer
Soo ſult gy den Heere aenſchouwen/
Als hy paſſeert aldaer.
Schout het ſondigh aenklaven/
Soo Zacheus heeft gedaen:
Laet varen uw hoog leven/
Doet goede wercken ſaen/
Deelt nu uw' goede den armen/

Als Zacheus in perſoon:
Godt ſal u ontfermen/
Heer groot weert uwen loon.
Oorloof Broeders gepreſen/
Dis hier zijt in't getal/
Siet hier den tijdt uptgeleſen/
Chriſtus roept oock al/
Komt tot my van wat natie/
Myn gratie open ſtaet/
Eerwijlen gy hebt ſtatie/
Eer dat het wordt te laet.

Een nieuw Geeſtelijck Liededen. Op de Wyſe: O ſaligh heyligh Bethlehem.

JEruſalem gy ſchoone ſtadt/
Hoe ſtaet gy Bruydt in myn behagen/
Myn oogen maeckt gy dick ſoo nat/
Myn herte doet my naer u jagen.
Want boven alle ſchoonheyt ſchoon/
Zijt gy van buyten en van binnen/
Soo dat tot uwen lof ieoon/
Noch menſchen zijn noch ſeraphinen.
O guldē Son / o ſilvere Maen/
O ſterrekens blinckend' als Cobijnen/
Waer die daer binnen eens mocht gaen/
Duyſt Sonnen ſou hy binden ſchijnen.
Schoon Vaderlandt / ſchoon Vaderlandt/
Godts aldertriumphanſte troons/
In u is rijckdom abondant/

O ſaligh die u krijght ten loone.
Uw' muuren zijn van goude ſtijn/
Beſtroopt met peerlen zijn uw' ſtraten/
In u en is geen Sonne ſchijn/
Want gy ſchijnt ſelver boven maten.
Hoe ſchoon blinckt daer den diamant/
Hoe ſoetjens ſlacheren de Saphiren/
Oock den Carbouckel triumphant/
Geeft licht in duyſende manieren.
Topiſſeyn en iſſer niet/
Dit zijn Jeruſalems tapijten/
De moeten doenſe geen verdrietⁱ/
Daer tijdt en kanſe oock niet verſlijten.
O ſchoon Spouſe mijn liefſte lief/
Gy hebt beroofft alle mijne ſinnen:
Maer deſen roof doet my gerief/
Nu ſal ick u alleen beminnen.
Wus roept mijn ziel o Heer wanneer/
O wanneer ſal ick van hier ſcheyden/
Maer n ſoo haeck ick eben ſeer/
Al wilt het vleeſch my veerwaerts leyden.
Ick ben hier in het tranen dal/
Den hoogen Thabor is daer boven/
Och laet my met uw' vrienden al/
Uw' Majeſteyt eens ſaligh loven.

EYNDE.

Regiſter

Regiſter, om alle de Liedekens, die in dit Liedt-Boeck begrepen zijn, lichtelijck te konnen vinden, op de aengetekende Folia.

A

Als Godt ſchiep den Man eerſt etc. Fol. 3
Ach menſchen en wilt niet ſlapen. 8
Al eer men komt ter eeren ſitt. 13
Aeſſab over Iſrael verheven. 25
Abraham den goeden Vader. 40
Aſſuerus Coninck wijdt verbijdt 42
Als nhoozt dogh al te ſaemen. 59
Als David was in Iſrael. 133
Als Nabuchodonoſor bzeedt. 139
Als Chriſtus boozt Joannes doodt. 147

D

Der Philiſtijnen ſtam / quam: 45
Daer was een Man in den Lande Hus. 48
Den ouden Abraham. 66
Daer was een ſeer Cijcken. 90
Doen David was gheresen. 136
De Werelt dan Auguſto was beheerſchen. 151

E

Eendt behaeghden Godt ſeer wel. 71
Een goet nieuw Liedt al van't begin. 72
Een nieuw Liedt tot bzeughts verſteercken. 154

G

Godt ſprack in voorlede tijden. 75
Ghy Mans en Bzouwen wilt dogh / etc. 100
Ghy Mans en Bzouwen bekeert u bijt. 117

V.

Voort hoe Christus naer Galilean. 32
Voort al te samen een vermaen. 86
Voort voor met sangen wil ick vertellen. 92
Voort al gy Mans en Vrouwen. 108
Vos vriendelijck moet het daer wesen. 117

Z.

Zick hyb een uptgelesen. 84
Zephta een strijtbaer Held verwaert. 97
Zu Babylon met onverstande. 103
Zesus die quam gegangen. 107
Zephta klonck een strijtbaer Held. 114
Zoannes die Godts suyvee Woort. 143
Zndien opt Maeght haer droeve klachten. 145
Zerusalem gy schoone stadt. 157

M.

Mahachs wijnbergh was gelegen. 32
Nu singht / nu speelt / nu rijdt en danst. 63

E

Ezechia die [illegible]. 36

S

Saligh zijn [illegible] op aerde lebende. 116

T

Tobias tot sterven geneegen. 122
Troutheyt Godts des Heers bespaerde. 115
Trouwheyt aen Dabid gelt hier niet. 129

W

Wie met den Wijsen ommegaet. 55
Wijt hoogen Godts edele creaturen. 79
Wanneer men siet op Christus wonden/etc. 149

Eynde van het Register.